Ն. 3092 1895 ՍԷՊՏԷՄԲՐ 5 ՍԱԼԸ 1313 ՐԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 27 ՕՆԳԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
12 այլըգ 6 այլըգ 3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ 140 ղշ. 70 ղշ. 40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ 200 » 100 »
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

ԽԷՎԱՄԻ ԿԱՋԷԹԱ — جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4ինճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հռ. » 3
Մէվատտը նաֆիայը տաիր պէնտլէր մէճճանէն դարճ օլունուր վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր. Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կալէմանըն աաիտ վէ ճէտ...
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ — միւտիրը մէսուլ օլունուր.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բիւէլ Թէրսանէսինտէ 4 գըթա զըրհլը-նըն տամիր ինշաասընա պաշլանմըշ տըր։

Պիր գաչ այ էվվէլ Մարօգըն Րիֆ գապիլէսի էֆրատընտան պուլընան գուրսանլար Թարաֆընտան աօյուլմըշ օլան Աննա նամ Հօլանտա կէմիսի իչին Ֆային օլընան մըգտարը Թազմինաթ՝ Մարօգ (Ֆաս) հիւգիւմէթի Թարաֆընտան Թէէտիյէ գըլընմըշ տըր։

Սըանիսստա Մալտաա տէմիր եօլ խաթթը իւզէրինտէ Ալօվա մահալլինտէ 2 գաթար պէյնինտէ միւսատէմէ վուգու պուլմուշ, եօլճուլարտան 10 քիշի մէճրուհ օլմըշ տըր։

Թրիէսթէ ճիվարընտա Վիյոլա նամ մահալտէ քեարին ճէսիմ պիր քեաղըտ ֆապրիգասը իւզէրինէ կէչէն ճումաա կիւնիւ եըլտըրըմ խասարէթ իրաս, եանկըն զուհուրի իլէ ֆապրիգա եանմըշ վէ 800,000 ֆրանգլըգ խասարաթ վուգու պուլմուշ տըր։

Կալէյիտա էյալէթի վալիսի Տօգթ. գօնթ Պատէնինին՝ գօնթ Քիւլմանէկկին Թահթը րիյասէթինտէ միւթէշէքքիլ մուվագգաթ Աւսթրիա հէյէթը վիւքէլասը եէրինէ եէնի գապինէթօնըն Թէշքիլի մէմուրիյէթինի աէրէօհտէ իթտիկի, վէ պու գապինէթօնըն ալաֆը. ահալ. Նիհայէթինէ տօղրու աուրէթը գաթիյէտէ Թէշքիլ օլընաճաղը՝ տիւնքի Թէլէկրաֆլարտըրտան եազըլմըշ օլըղը մալիւմտըր։

Պազը կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, մէզքիւր եէնի հէյէթը վիւքէլա պիր վէճհը աթի գէյտօտան Թէշքիլ օլընաճաղը րիվայէթ օլընըյօր իմիշ.

Գօնթ Պատէնի՝ րէիս վէ տախիլիյէ, Մ. Կիլէյալսի՝ տալիյէ, գօնթ Պէլէտաու՝ զըրաաթ, Մ. Պիլինսքի՝ մալիյէ, Մ. Կաուզ՝ մէարիֆ, գօնթ Վէլսէրզէյմ՝ մուհաֆազա միլլիյէ.

Վիէննանըն Բէէ- կազէթասը իսէ՝ պու րիվայէթին նապէմէվիմ օլտուղընը, վէ գապինէթօնըն եալընըզ ալաֆը. հոկա. իպթիտալարընտա Թէշքիլ օլունաճաղընը պէյան իտիյօր։

Նիւ-Եօրգտան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Վաշինգթոն Ամէրիգատա քէարին Հօնտուրաս հիւգիւմէթի արազիսինտէ կէչէն ճումաա վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի միւթէատտիտ զէլզէլէլէր հիսս օլունըպ, պիր չօգ Թէլէֆաթ վուգու պուլմըշ, վէ օ եանտաէ վուգու պուլան հարիգլէր պէօյիւք խասարաթը մուճիպ օլմըշ տըր։ Եօզգաթտան նամ չէհրտէ էնգազ ալթընտան չըգարըլան ճէսէտլէր 153է պալիղ օլտուղը կիպի, Գօպայօս գասապա 95, վէ Գաթագատտա 111 քիշի իլարաճ օլունմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ատանա վիլայէթինին Գօյալը Պազը մահալլէսի էհալիսինտէն Օսման Նուրինին գաթիլի Հասանըն խատամճէզասը միւէպպէտէն քիւրէկէ Թահվիլ օլընարագ, տիյէթը չէրիյէ իչին աթիյէի Սէնիյէ Թէրթիպինտէն գաթլ օլունանըն վէրէսէսինէ 2566 ղրուշ իթասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմըշ տըր։

—Կիրիտ վալիսի տէվլ. Ալէքսանտր Գարաթէոտորի բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան պու քէրրէ Պապը Ալիյէ կէօնտէրիլէն պիր Թահրիրաթը մախսուսէտէ, էվվէլճէ վէրիլէն գարար մուճիպինճէ 180,000 լիրալըգ իսթիգրազըն ագտընա լիւզում օլտուղը զիքր ու պէյան գըլընմըշ տըր։

—Թահթը հըմայէի հազրէթը Պատիչահիտէ օլուպ Մէճլիսը Սըհհիյէ րէիսը սանիսի միւթէվէֆա հաճի Արիֆ պէյին եանսի հայաթընտա րիյասէթ էյլէտիկի «Հիլալը Ահմէր» ճէմիյէթի ազաասընըն՝ միւթէվէֆաի միւշարէլէյհին եէրինէ եէնի պիր րէիս ինթիխապ իթմէք իւզրէ պու կիւն Գապաթաշտա վագը մուվագգաթ Սըհհիյէ տաիրէսինտէ իճթիմա իթմէք իչին, ճէմիյէթին րէիսը սանիսի Շուրայի Տէվլէթ ազաի քիրամընտան Նուրէան աթուֆ. Ցովհաննէս էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան քէնտիլէրինէ տավէթնամէլէր կէօնտէրիլմիչ տիր։

—Տէվաիրը մէրքէզիյէ էվրագ գալէմլէրի մուամէլաթընըն ինթիզամը Թամմ Թահթընա ալընմասը իչին Թէշքիլ օլունմաճագ իճրայի մուամէլէ իտիլմէսի՝ միւզաքէզի իրատէի Սէնիյէտէն պույրուլմաղլա, էվգաֆը Հիւմայուն Նազըրը տէվլ. Ղալիպ բաչա հազրէթլէրի՝ Նէզարէթը միւշարէլէյհա էվրագ գալէմինէ տախի Թէշքիլ օլունաճաղընըն մէվգիի իճրայէ վազը իչին լազըմ կէլէնլէրէ էմր վէրմիշ տիր։ Օլ վէճհլէ իգթիզա իտէն տօլապ, տէֆթէր, ճըզտան վէ սաիրէնին հազըրլանմասընա պաշլանարագ, պու կիւնլէրտէ մուամէլաթա իպթիտար իտիլմիշ տիր։

—Սիրքէճիտէն Այաթէֆանօսա գատար Թէմտիտ վէ ինշա իտիլէճէք օլան չիֆթէ խաթթըն սուրէթը ինչասը հագգընտա մէմլուտ օլան խարթա վէ բրօֆիլէր իլէ էվրագը միւթէֆֆէրրիասը՝ տիւն ինճիմա իտէն Մէճլիսը Նաֆիաճա Թահթը միւզաքէրէյէ ալընարագ, իգթիզա իտէն Թէտգիգաթ վէ մուամէլաթըն իֆասըյլա չալըշըլմագտա օլտըղը իչիտիլմիչ տիր։

—Սէլանիքտէ հաֆթատա 2 տէֆա չըգարըլմագ իւզրէ Վէրէդի եանի «հագիգաթ» նամընտա Թիւրքչէ, իթալիանճա, Րումճա, եահուտիճէ վէ Ֆրանսըզճա պիր կազէթանըն Թապ ու նէչրինէ մէէզունիյէթ վէրիլմէսի հագգընտա մաթպաաճը Մ. Սալվաթօր Թարաֆընտան իսթիտա իտիլմէքլէ, քէյֆիյէթ՝ Մաարիֆ Նէզարէթի Տախիլիյէ միւտիրիյէթինտէն Տախիլիյէ Նէզարէթինէ իչար օլընմըշ տըր։

—Գալաթա ըրխթըմլարընտա եանաշան վաբօրլարա մալ եիւքլէթմէք վէ պօշալթմագ իչին Թէշքիլ օլընան պիր գումբանիանըն՝ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն իչֆաի մուամէլէյէ պաշլամասը խուսուսընա միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույրըլմըշ տըր։ Իչպու միւսաատէի Սէնիյէ ահքեամընճա կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Մարսիլեատան կէլէն Մէսաժըրի գումբանիասընըն Մէնֆիս վաբօրը տօղրուտան տօղրույա ըրխթըմա եանաշարագ եիւքինի մէզքիւր գումբանիանըն տաշալարը իւզէրինէ պօշալթմըշ տըր։ Մէզքիւր գումբանիա՝ «Ցօզին է Գօմբանի» նամը իլէ Թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

—Պիր միւտտէթտէն պէրու չէհրիմիզտէն զայյալալէթ իթմիշ օլան Հօլանտա սէֆիրի Մ. Վան տէր Սթալ Վան Բէլլիչ վէ զէվճէսի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզէ կէլմիշլէր տիր։

—Րում Բաթրիգխանէսինին միւխթէլիթ մէճլիսի տիւն ֆէվգէլատէ սուրէթտէ ազըր ինճիմա իտէրէք, Բաթրիգխանէնին պիւտճէսի հագգընտա միւզաքէրաթ իճրա իթմիշ, վէ լիւզումը տէրքեար օլան 3000 լիրալըգ պիր իսթիգրազըն ագտընը էսասէն գապուլ էյլէմիշ տիր։

—Կէլէճէք բէնչէնպէհ կիւնիւ Եահուտիլէր իչին պէօյիւք պիր եօրթու կիւնիւ տիր։ Եէվմը մէզքիւր՝ քէնտիլէրինճէ տիւնեանըն խալգ օլտուղընըն 5656ընճը սէնէսինին պիրինճի կիւնիւ իթթիխազ օլունըյօր։

—Րուսիանըն Պէյրութ գօնսօլօսը Մ. Պիլայիֆ իլէ Համա գօնսօլօսը Մ. Կամսարականա Իրան տէվլէթի Թարաֆընտան Շիր ու Խուրչիտ նիչանըն Յնճի, վէ Շամ Րուսիա գօնսօլօսը Թէրճէմանը Եուսուֆ էֆ. յէ 4նճի րիւթպէլէրտէն պիրէր գըթասը իթա օլընմըշ տըր։

—Կէմէյէ՞ վաբօրը Հիւմայունընըն Պէնկազի սէվահիլինէ վէ Խայրէտտին վաբօրը Հիւմայունընըն տախի Սէլանիկէ կէօնտէրիլմէլէրի հագգընտա չէրէֆսուտուր պույըրըլան իրատէի Սէնիյէ՝ Պահրիյէ Նէզարէթինտէն իճրայ իտէնլէրէ Թէպլիղ վէ իչար պույրըլմըշ, վէ մէզքիւր վաբօրլարըն պու կիւն եարըն հարէքէթլէրի մուգարրէր պուլընմըշ տըր։

— Շէհրիմիզտէ Թէշէքքիւլ իտէն «Անթըըբրիգ Ժէնէրալ» գումբանեասընըն միւտիրիյէթինէ տիւգ տը Մօրնինին Թայինի գըլընաճաղը եազըլմըշ իսէ տէ, ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, մէզքիւր գումբանեա միւտիրիյէթինէ իգզ. Տէվլէթ էֆ.նին Թայինի մէմուլ պուլընմագտա իմիշ։ Մէզքիւր գումբանեա մէճլիսը իտարէսինին՝ Բարիզ վէ Լօնտրատա մուգիմ գէվաթտան տախի ազասը պուլընաճաղը հիւրի, տիւգ տը Մօրնի իլէ Մ. Պարքէր տախի ազա միյանընտա պուլընմագտա տըրլար։ Մէճլիս րիյասէթի՝ Սըր Էտկար Վինսընդ Թարաֆընտան գապուլ օլընաճաղը սէօյլէնիյօր։

—Մաւզէր Թիւֆէնքլէրինին հիսապընտան գալան պիր մըգտար մէպլաղըն Թէսվիյէսի իչին Պապը Ալիտէն Մալիյէ Նէզարէթինէ էմր վէրիլտիկին՝ Մօնիթէօր կազէթասը եազըյօր։

—Անատօլու շըմէնտօֆէր գումբանեասը միւտիրը ումումիսի Մ. Քիւլման՝ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Էվրօբատան Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ, վէ Սիրքէճի սթասիօնընտա գումբանեա միւտիրի Մ. Հիւկնէն իլէ սաիր մէմուրլարը Թարաֆընտան իսթիգպալ օլընմըշլար։

—Միւշիր տէվլ. Տրէյաէ բաչա հազրէթլէրի՝ տիւն Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Պէօյիւքտէրէտէ սաքինէ պիր Թագըմ Փուգարաքէրվէր գըզլար՝ օլ Թարաֆլարտա պուլընան ֆուգարալար մէնֆաաթընա օլարագ պիր բիյանգօ Թէրթիպ իթմիչլէր տիր։ Իչպու բիյանգօտան հասըլ օլան մէպլաղ իլէ տին ու միլլէթ ֆարգ իտիլմէքսիզին ֆուգարայարա քէօմիւր Թէվզի օլընաճաղը կիպի, հասըլաթ ֆազլա օլտուղը Թագտիրտէ ֆուգուրա խասթալարա ելպիսէ վէ իլաճ տախի վէրէճէքլէր։

—Պէօյիւք աատատա Խրիսթօս ճիվարընտա ինշա օլընաճագ պէօյիւք օթէլ հագգընտա «Ժէնէրալ Անթըըբրիգ գումբանեասը» իլէ ագտ էյլէտիկի պիր մուգավէլէ մուճիպինճէ մէչհուր միյմար Մ. Վալօրի՝ օթէլին կէօթիւրիւ օլարագ 30000 Օսմանլը լիրասընա ինշասընը տէրէօհտէ էյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր օթէլ՝ գըշ մէվսիմինտէ տախի իգամէթ օլունապիլէճէք պիր սուրէթտէ ինշա գըլընաճագ իմիշ։

ԶԷԼԶԷԼԷ

Կէչէն բազար սապահըսը Էնգարէտէ խաֆիֆ պիր զէլզէլէ հիսս օլունտուղը՝ Րասսատխանէի Ամիրէյէ իչար օլունմըշ տըր։

ԽԸՏԻՎԸ ՄԸՍԸՐ ԱՊՊԱՍ ԲԱՇԱՆԸՆ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՄԻՒՎԱՍԷԼԷԹԻ

Իսքէնտէրիյէտէն ալընան Թէլէկրաֆտա կէօրէ, Խըտիվը Մըսըր ֆէխամ. տէվլ. Ապպաս Հիլմի բաչա հազրէթլէրինի համիլ օլան Մահրուսէ վաբօրը՝ կէչէն բազար կիւնիւ ալէսսապահ Իսքէնտէրիյէ լիմանընա վասըլ օլարագ, մէրասիմը մախսուսէ իլէ իսթիգպալ գըլընմըշ տըր։

Խըտիվը միւշարէլէյհ հազրէթլէրի գարայա չըգար չըգմազ, Իսքէնտէրիյէ մուվասալէթինի միւթէզամմին Մապէյնը Հիւմայունա պիր Թէլէկրաֆ քէշիտէսիյէ, Տէրսաատէթտէ պուլընտուգլարը միւտտէթչէ Թարաֆը հազրէթը Բատիչահիտէն հագգընտա իպզալ պույրըլան իլթիֆաթը Սէնիյէտէն տօլայը խագիբայէ Շահանէյէ իւլէլպպէտա Թէչէքքիւրաթը մէճպուր օլտուղլարընը արզ էյլէմիշլէր տիր։

* *

Խըտիվը բօղթասընըն Ապպաս Բաշա վաբօրըյլա էվվէլքի կիւն չէհրիմիզտէ վասըլ օլմըշ օլան եօլճուլարըն իֆատէսինէ կէօրէ, մէզքիւր վաբօր ճումաա կիւնիւ սաաթ 6 պուչուգ րաատլէրինտէ Րատօս աշըզլարընտա պուլընտըղը սըրատա, Տէրսաատէթտէն ավտէթ իթմէքտէ պուլընան Ապպաս Բաշա վէ Մահրուսէ վաբօրլարընա Թէսատիւֆ իտէրէք, Թէրհալ տաւրուպ, Խըտիվը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինէ միւթէլիգ պազը մէքթուպլար ալմագ իւզրէ սանտալ կէօնտէրիլմիչտէն, վէ մէզքիւր մէքթուպլար ալընըրգտան սօնրա, Խըտիվ հազրէթլէրի՝ վաբօրըն մահալլինէ չըգըպ, Ապպաս Բաշա վաբօրլարընտա պուլընան հաճի վէ սաիրէյէ ըսլամ վէրմէսինի միւթէզաճըգ Իսքէնտէրիյէ, վէ Ապպաս Բաշա վաբօրը տախի Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարաքէթ էյլէմիչ տիր։

ՍԱՆՏԱԼ ԵԱՐԸՇԸ

Պօղազ իչինտէ իճրա գըլընան եարըշլար հագգընտա տիւն պազը մալիւմաթ վէրիլմիչ օլմագլա, ալընան տիկէր մաֆսիլաթ տախի պէրվէճհը աթի ... իտիլիր։

Պիրինճի եարըշ՝ 5 քիւրէքլի սանտալլար.—Ինկիլթէրա, Ֆրանսա սէֆարէթլէրի մայէթ վաբօրլարընըն պիրէր սանտալը, վէ Րուսիա սէֆարէթի մայէթինտէքի վաբօրըն 2 սանտալը իշթիրագ էյլէյիպ, պիրինճիլիկի Ֆրանսըզ, վէ իքինճիլիկի Րուսիա սանտալլարը գազանմըշլար տըր։

Իքինճի եարըշ՝ 10 քիւրէքլի սանտալլար.—Ֆրանսա, Ալէմանիա վէ Աւսթրիա սէֆարէթլէրի մայէթլէրինէ մէմուր վաբօրլարըն 10ար քիւրէքլի սանտալլարըյլա, Իթալիա սէֆարէթի մայէթինտէքի վաբօրըն 8 քիւրէքլի սանտալը իշթիրագ իտուպ, պիրինճիլիկի Ավսթրիա, վէ իքինճիլիկի Ալէմանիա սանտալլարը գազանմըշլար տըր։

Իւչիւնճի եարըշ՝ Ինկիլթէրա մայէթ վաբօրընըն 4 քիւրէքլի սանտալըյլա, Րուսիա վաբօրընըն 4էր քիւրէքլի սանտալը միւսապագայա չըգըպ, Ինկիլիզ սանտալը ղալէպէ իթմիշ տիր։

Տէօրտիւնճիւ եարըշ Թէրսանէլի Հիլմի վէ Տօլմա Պաղչէլի Խալիլ վէ Գապաթաշլը Համտը վէ տիկէր սանտալճըլար պէյնինտէ վուգու պուլուպ, պիրինճիլիկի Թէրսանէլի Հիլմի վէ իքինճիլիկի Տօլմա Պաղչէլի Խալիլ գազանմըշլար տըր։

Սանտալ եարըշը իճրա իտէնլէր պէյնինտէ ճէրէյան իտէն միւսապագատա Մ. Օթօր իլէ Մ. Ֆրէտէրիգին քիւրէք չէքտիքլէրի սանտալ էն էվվէլ մահալլը մաքսուտա միւվասէլէթ իթմիչ տիր։

Նէլքէնլի սանտալլար եարըշընտա պիրինճիլիկի Աւսթրիա վէ իքինճիլիկի Ֆըրանսա մայէթ վաբօրլարընըն սանտալլարը գազանմըշլար տըր։

ԿԷՏԻՒԲ ԲԱՇԱՏԱ ՊԻՐ ՃԻՆԱՅԷԹ

Տիւն սապահ Կէտիւբ Բաշատա պիր ճինայէթ վուգու պուլմըշ տըր։ Շէօյլէքի, Րուսումաթ Էմանէթի էչխաւ այնիյէ մաղազասը քեաթիպլէրինտէն Եօզկաթը Սէնէքէրիմ էֆ. տիւն սաաթ 2 պուչուգ գարարլարընտա մահալը մէմուրիյէթինէ կիթմէք իւզրէ Կէտիւք Բաշատա Թամըր Գույու ճատտէսինտէքի խանէսինտէն չըգըպ պիր ազ ուզագլանմասը իւզէրինէ, էրզրումլը Նալպանտ Գարէգինի Նամընտա պիրիսի մումաիլէյհին էօնինէ չըգարագ րէվօլվէր իլէ իւզէրինէ աթէշ իթմիշ, վէ ալթըլան գուրշուն արգա Թարաֆտան պէլինին ալթընտան կիրմիշ տիր։

Աթըլան րէվօլվէրին սէսինի իչիտէն ճիվար բօլիս վէ ժանտարմա մէմուրլարը՝ հէման մահալը վագաայա գօշարագ, մէրգում ճարիհ Գարէգինին ֆիրար էյլէմէքտէ, վէ Սէնէքէրիմ էֆ.նին մէճրուհէն եէրտէ եաթմագտա օլտըղընը կէօրիւնճէ, Գումգափըլը տօղրու ֆիրար իտէն ճանի՝ Թաագիպ իտիլիպ Թութուլաճաղը սըրատա, Թէքրար րէվօլվէրինի չէքէրէք մէմուրինի Թէհտիտ իթմիշ իսէ տէ, գապըլթա մէմուրլարը եէնէ Թաագիպէ տէվամ իթմիշլէր տիր։

Պու արալըգ մէրգում Գարէկին Թարաֆընտան աթըլան րէվօլվէրին գուրշունը ժանտարմա Սիւլէյման աղանըն բալաագասընըն Թօգասընա իսապէթ իտուպ էչիլմիշ, վէ պիր գաչ բարչասը տա էպիսէսինէ կէօզէկի իւզէրինէ տօգունմուշ իսէ տէ, պիր կէօնա մագարրաթ իյրաս էյլէմէմիշ տիր։ Ժանտարմա Սիւլէյման աղա՝ աթըլան գուրշունա պագմայըբ ճանիյի Թէրտասը իթմիշ, վէ Պազը Ճամթիյէյէ կէօնտէրիլիպ, հէյնը իսթինթագընտա ճիւրմինի պիթթէմամ իգրար էյլէմիշ տիր։

Մէճրուհ Թէրհալ խանէսինէ կէօթիւրիւլիւպ, Ջարթիյէ Նէզարէթի սէր Թապիպի սաատ. Սալիմ բաշա հազրէթլէրիյլէ Տօգթ. սաատ. Սիմօն պէյ վէ իգգ. Հաֆըզ Արիֆ վէ Պէհճէթ պէյլէր Թարաֆընտան մուայէնէի լազըմէ իճրա գըլընմըշ, վէ գուրշունըն պէլ ալթընըն սօլ Թարաֆընտա իչէրիտէ գալտըղը անլաշըլմըշ, վէ ֆագաթ իքինճի տէֆա օլարագ Թէքրար մէճրուհ Սէնէքէրիմ էֆ.նին մուայէնէսինէ լիւզում կէօսթէրիլմիչ տիր։

* *

Տիւն կէճէ ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, մէճրուհ Սէնէքէրիմ էֆ.նին Թէտավիսի խուսուսընտա Ջարթիյէ Նազըրը տէվլ. Նազըմ բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան վէրիլէն էմր իւզէրինէ, օբէրաթէօր իգզ. Ճէմիլ պէյ էֆ. մումաիլէյհի Թէքրար մուայէնէ իթմիշ, վէ գարընտա գալան գուրշունըն չըգարըլմասը իչին Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէյէ կէօնտէրիլէրէք իճրայի ամէլիյաթ օլընմասը գարարկիր օլարագ, մումաիլէյհ տիւն կէճէ մէքթէպը մէզքիւր խասթախանէսինէ Նագլ օլընմըշ, վէ սաաթ 3 րատտէլէրինտէ ամէլիյաթը լազըմէ ֆէննիյէյէ պաշլանմըշ տըր։

ԻՖԼԱՍ

Ֆէս Թիւճճարընտան էվվէլճէ իֆլաս իթմիչ օլան Մկրտիչ էֆ. Գայըգճեանըն հեսապը միւֆլիսը օլտուղընա տաիր վագը օլան իխպար վէ չիքեայէթ իւզէրինէ, ճինէթը առլիյէճէ Թէտգիգաթը լազըմէյէ իպթիտար օլընարագ, մէրգումըն միւթանթիգ Միտհաթ պէյ Թարաֆընտան տախի իսթինթագ իտիլմէքտէ օլտըղը իչիտիլմիչ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօն. Ժողովըն գարարը վէճհըրիգ Իզմիրլեան Ամէն. Տ. Մատթէոս Սրբազան հազրէթլէրինին էմրի մուճիպինճէ, Գըռնէրալը Տ. Թադէոս քահանայ՝ ումուրը րուհանիյէտէն տօլայը հագգընտա վագը օլան չիքեայէթլէր իչին Բաթրիգխանէյէ իյզահաթ վէրմէք իւզրէ բազար կիւնիւ Իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէսի գաբու քէհեասը Աչճեան Հ. Մկրտիչ վարդապետ՝ տիւն էօյլէն րաատլէրինտէ Բաթրիգխանէյէ կիտէրէք, Բաթրիգ Ամէն. Տ. Մատթէոս Սրբազան հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Կէչէնտէ Իզմիրին եէնի Գաւառ. Ընդհ. Ժողովը ազալարընըն ինթիխապը իճրա օլունըպ, Թէսավիի արայա գալմըշ օլան պիր գաչ ազալարըն ինթիխապը տախի պու քէրրէ իճրա օլունմագլա, օլ պապտա Թանզիմ օլընան մազպաթա՝ Իզմիր Առաջնորդը Արսլանեան Գեր. Տ. Ներսէս վարդապետ Թարաֆընտան Բաթրիգխանէյէ իրսալ օլընմըշ տըր։

Օրման վէ Մէատին վէ Զիրաաթ Նէզարէթի էրքեանը մէմուրինինտէն Քէօմիւրճեան րիֆ. Ցարութիւն էֆ. իլէ Մաժակեան Օր. Մաննիկին րէսմը իզտիվաճը՝ տիւնքի կիւն հէր իքի Թարաֆըն ագրաբա վէ Թէալլիւգաթը վէ պիր խայլը ֆամիլեաեալար վէ Օրման Նէզարէթը ալիյէսինտէն պազը մէմուրինը միւթէհայյիզան հազըր օլտուգլարը հալտէ, Եէնի Գաբուտա քէաին Ս. Թադէոս-Բարթուղիմէոս քիլիսէսինտէ սաաթ 7 պուչուգ րաատլէրինտէ իճրա օլընմըշ տըր։ Ս. Պսակ այինի՝ Զամճեան Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս վէ Դիմաքսեան Գեր. Տ. Հմայեակ Սրբազանլարըն Թահթը րիյասէթինտէ վէ Վանքեան Գեր. Տ. Արիստակէս վարդապետ իլէ սաիր պազը րէհպանյըն հազըր օլտուգլարը հալտէ մուլթանթան պիր սուրէթտէ իճրա օլընըպ, Ֆրէնկեան իգգ. Մարուքէ էֆ. տախի կնքահայրըղ վազիֆէսինի իֆթա էյլէմիչ տիր։ Պսակ այինինտէն սօնրա տիւյիւն խալգը՝ եէնի կիւվէյի Քէօմիւրճեան Ցարութիւն էֆ.նին խանէսինէ տավէթ օլընարագ, օրատա պիր րէսմը գապուլ իճրա օլընմըշ, վէ մուախխէրէն միւսաաֆիրլէր՝ Տէր եւ Տիկին Քէօմիւրճեանը պիթթէպրիք միւֆարէգաթ իթմիշլէր տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բոբէց.—Պէլճիգա գրալը՝ պու քէրրէ Բարիզէ միւվասէլէթ իտուպ, Ֆրանսա խարիճիյէ Նազըրը Մ. Հանօթօ իլէ Թաամ իթմիչ տիր։

Պէշթէ.—Սըրպ մալիյէ Նազըրը՝ եէնի իսթիգրազ Թահվիլաթընըն բիյասայա իխրաճընա նէզարէթ իթմէք իչին Բարիզ, Պէրլին վէ Վիէննայա մուրախխասլար իրսալ իտիյօր։

Պէշթէ.— Մաթպուաթ գօնկրէսի՝ էվվէլքի կիւն Պօրտօտա քիւշատ օլունըպ, բէք չօգ էճնէպի մուրախխասլար, վէ էզճիւմլէ Աւսթրիա—Մաճառ, Սըրպիա, Բօրթուգալ վէ Իթալիա վէքիլլէրի հազըր պուլընմըշլար տըր։

Գօբէնհակ.— Րուսիա իմբէրաթօրընըն պիրատէրի կրանտիւգ Ժօրժըն բաքիրը օլտուղը Էլսիւս Բոյէր նամ Րուս Թէնէզզիւհ վաբօրը՝ Ինկիլթէրա վէլիահտը բրէնս տը Կալըն բաքիրը պուլընտըղը Օզպօրն նամ Թէնէզզիւհ վաբօրը էսնիւնտէն կէչմիչ օլտուղու սըրատա, հէր իքի սէֆինէ պէրմիւթատ էնքաղկէրլէրինի սէլամլամըշլար տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսըզլարըն էֆքեարընըա քէնտիլէրինին էճտատտան գալմա խալընըզ իգի տուշմէնլէրի պուլընըզ, պունլարըն պիրիսի Ինկիլթէրրա վէ տիկէրի տախի Ալէմանիա տըր, վէ հէր նէ գատար պազը տիկէր տէվլէթլէր իլէ տէ արա սըրա պօզուշմըշլար իսէ տէ, պունլար մուվագգաթ չէյլէր օլուպ, էսասէն օնլարա տօսթ խախօտ գայըր տուշմէն պուլընմըշլար, եանի էյճապը հալ տէֆ օլունգատա խինէ էսքի տօսթլըգլարը իպգա օլընմըշ իքէն, Ինկիլթէրրա վէ Ալէմանիա իլէ օլան միւնասէպաթլարը՝ խինէ էյճապը հալ նէթիճէսի օլարագ արա սըրա տօսթլուգ վէ իթթիֆագ թարիգինէ սաբմըշ օլտըղը հալտէ տախի հիչ պիր վագթ էսասի ատավէթ մահվ օլմամըշ տըր։

Պու տէֆա վէ բէք ինթիմալտէն կէօրիւնտիւկի իւզրէ, իւք վուգուաթտա խինէ Թէպտիլ օլմագ իւզրէ, Ֆրանսըզլարըն Ինկիլթէրրա հագգընտա օլան հըսսիյաթլարը թաթլը պիր չէշնի կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ։

Պու Թաթլըլըգ տախի իքի սէպէպտէն Թէվէլլիւտ իտիյօր։

Սէպէպին պիրինճիսի շու տըր քի, Ալէմանիատա ախիրէն վուգուա կէթիրիլէն Սէտան խախօտ 1870-71 սէնէլէրի ֆիւթուհաթլարը չէնկէլէրինտէ Ֆրանսըզլարըն իգզէթը նէֆսլէրինէ տօգունուր կիպի հալէր վուգուա կէլմիշ օլտըղընտան, Ինկիլիզ կազէթալարը խախօտ պու կազէթալարըն միւթէպէյէր գըսմը՝ պու Ալէման կէօսթէրիչլէրինէ գարշը չիքարյէթ խօլընտա պէյանը էֆքեար իթմիշլէր, վէ տուզճէ կէօյա քէնտի տուշմէնլէրի օլան Ֆրանսըզլար ալէյհինտէ պուլընմատըգտան պաշգա, համթա կէօյա քէնտի խալիս տօսթլարը օլան Ալէմանլարա գարշը անլէրի միւտաֆէա պիլէ իթմիշլէր վէ անլէրին թարաֆընտա պուլընմըշլար տըր։

Իքինճի սէպէպ տախի Լօնտրա չէհր էմինի ճէնապլէրինին Ֆրանսայը զիյարէթ իթմէսի իլէ պէրաբ նէզաքէթ վէ պէրայը միւսաֆիրբէրվէրի քէնտիսինէ բէք պէօյիւք պիր մուհապպէթ կէօսթէրիլմէսի միւնասէպէթիյլէ, չէհր էմինի ճէնապլէրինին՝ Ֆրանսըզ գավմընը մէտհ ու սէնա էյլէմիշ, վէ Ինկիլիզլէր իլէ Ֆրանսըզլարըն տայմա խէկտիկէրինէ զայէթլէ տօսթ պուլընմալարընը Թէմէննի իթմիշ, վէ պու հալտէն պէօյիւք էյլիքլէր հուսուլէ կէլէճէկի իթիգատը գավիսինտէ պուլընմըշ, վէ նիհայէթ խինէ պէրաթ իլթիֆաթ Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը Մ. Ֆէլիքս Ֆօռ հազրէթլէրինի գուշշըլըգ պիր վիզիթա օլմագ իւզրէ Ինկիլթէրրայը զիյաֆէթէ տավէթ իթմիշ պուլընմասը օլմըշ տըր։

Սահիհ տըր քի, Ալէմանիա իմբէրաթօրը հազրէթլէրի՝ Սէտան ֆիւթուհաթլարընըն յաննէլի տէվրիյէսի չէնլիքլէրի միւնասէպէթի իլէ էյրատ էյլէմիշ պուլընտըղը նութգտա, Ֆըրանսըզ ասաքիրինին 25 սէնէ էվվէլքի մուհարէպէլէրտէ իսպաթ իթտիքլէրի գահրամանճա հարէքէթլէրինտէն պահս, վէ անլէրին ճէսուրլըգլարընը մէտհ իթմիշ իսէ տէ, տիկէր սէօզլէրինին Ֆրանսըզլարա աճը կէօրիւնէն թարաֆլարընը խօրթմէյէ քեաֆի օլմամըշ տըր։

Ֆրանսըզլար՝ միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին կէրէք թաթլը վէ կէրէք աճը սէօզլէրինէ գարշը պիայնը սուրէթտէ սուգ վէ քէնտի իզզէթը նէֆս աուչյուլարընը պազը սազլայան պիր Թավր կէօսթէրիպ, անճագ Ինկիլիզ կազէթալարընըն պու սըրատա Ալէման լիսանընտա գարշը Ֆրանսըզլարա հիւսնի Թէվէճճիւհ կէօսթէրմէլէրինտէն՝ զիյատէսի իլէ մէմնուն օլմըշլար, վէ Ինկիլիզլէրին Ֆրանսըզլարա գարշը իճրա իթմիշ վէ իթմէքտէ օլտըգլարը պիր թագըմ խէյալի տուշմէնլիքլէրինէ հիչ տէյիլ իսէ չիմտիլիք հալտէ աֆվ իթմէքլիկէ մէյյալ պուլընմըշլար տըր։

Կէրէք պու միւնասէպէթլէ վէ կէրէք Լօնտրա չէհր էմինի ճէնապլէրինին Ֆրանսայը զիյարէթ իթմիշ օլմասընըն չիրին նէթիճէլէրի միւնասէպէթի իլէ Ֆրանսըզ կազէթալարընըն էքսէրիսի պէյանը մէմնունիյէթ վէ իգհարը միննէթտարի իթտիքլէրի կիպի, էզճիւմլէ Մ-Բէննամ Ֆրանսըզ կազէթասը տախի պէրվէհհը աթի պիր միւթալէատա պուլընմըշ տըր։

«Ինկիլիզլէր իլէ պիրազ մուհապպէթլէ վէ հիւսնի Թէվէճճիւհ տուշզունսը իլէ տավրանըգըմըզտա, պունտան նէ՛ պէօյիւք էյլիքլէր հուսուլէ կէլէճէկինի Ֆրանսըզլարըն պիլմէմէքտէ օլտըգլարը՝ աճընաճագ պիր հալ տըր։

«Սաիր մէմլէքէթլէր օ տէտրիյմիզ խօշտա հարէքէթ էթմէկէ ճահտ իտիյօրլար։ Ֆագաթ պիզ քէնտիմիզ միւթէէսսիր օլմայարագ հարէքէթսիզ պիր հալտէ գալըյօրըզ։

«Մէսէլա Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն հիչ պիր գաթ թարաֆընտան տավէթ օլընմամըշ պուլընտըղը հալտէ չօգ տէֆա Ինկիլթէրրա սուլարընա կիտիպ կէզինմէքտէ օլտըղընը պիր միսալ թութմալըյըզ։

«Միւշարէլէյհ հազրէթլէրի Ինկիլիզ րիճալը տէվլէթինի կէօրմէքտէ, անլէրի քէնտի սուֆրասընա ալըպ քէնտիլէրի իլէ կէօրիւշմէքտէ, վէլհասըլ անլէրտէն պիր թագըմ մալիւմաթ Թօփլամագտա տըր քի, սըրասը կէլտիկինտէ պու մալիւմաթ տայմա քէնտիսինէ ֆայտէլի օլաճագ տըր։

«Պիզ քէնտիմիզ Ինկիլթէրրանըն գօնչուսը օլտըղըմըզ հալտէ, պագըլըմ պիր չէյ խապըը՞չմըյօրըզ։

«Պէլճիգա գրալը հազրէթլէրի սըգ սըգ Թէպտիլ գըյաֆէթ օլարագ Ինկիլթէրրայը զիյարէթ իթմէքտէ իքէն, պիր կիւնտէն պիր կիւնէ պիր Ֆրանսըզ րէիսը ճիւմհուրը Ինկիլթէրրայը զիյարէթ իթմէյէ Թէնէզզիւլ պույուրմը՞շ մը տըր։

«Մամաֆիհ էկէր պիր Ֆրանսըզ րէիսը ճիւմհուրը պէօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլընմըշ օլսա, Ինկիլիզլէր Թարաֆընտան սահիհ պիր հիւրմէթր մազհարընտա գալըու օլընաճագ իտի։

«Կէօրիւնիւչէ նազարէն, Լօնտրա չէհր էմինի ճէնապլէրի՝ Ֆրանսայա կէչմէսի իլէ Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը հազրէթլէրինին տախի Ինկիլթէրրայը Թէշրիֆ իթմէսինէ պիր խօլ հազըրլամըգ իսթէյօր։ Ֆագաթ պու պապտէ էհէմիյմէսի լազըմ կէլէն կիւճլիւքլէր վար տըր։

«Եալընըզ գրալիյա հազրէթլէրի խախօտ բրէնս տը կալ ճէնապլէրի քէնտիսինի տավէթ իտէպիլիրլէր տէ նիյօր։

«Րէսմի Թապիր իլէ սէօյլէյէրէք պու սէօզ տօղրու օլապիլիր։

«Ֆագաթ իսթիխնալիյէթ (բագառուլթին) պուլընմայան գանուն հա՞նկըսը տըր։ Վէ պիր տէֆա իչին, էթիքէթ տէնիլէն չէյ պիր թարաֆա պըրագըլապիլիր։

«Պալէտաէ, Պէլճիգա գրալը իլէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը հազրաթլընըն՝ տավէթ օլընմըշ պուլընմատըգլարը հալտէ Ինկիլթէրրայը զիյարէթ իթմէլէրինտէն պահս իտիյօր իտիք։

«Հիչ պիր տէֆա Ֆէլիքս Ֆօռ ճէնապլէրի տախի գրալիյա Վիգթօրիայը տավէթ իթմի՞չ մի տիր։

«Մամաֆիհ միւշարէլէյհա հազրէթլէրի հէր սէնէ Ֆրանսայա կէլիպ հաֆթալարճա օթուրմագտա, վէ Ֆրանսըզլար Թարաֆընտան իյԹիֆաթլը գապուլ օլունըպ, պու իլթիֆաթտան նաշի տէ բէք մէմնուն օլմագտա տըր։

«Նի՞չին Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի րէիսի՝ իմբէրաթօր կիյօմտան վէ գրալիյա Վիգթօրիատան զիյարէթ էթիքէթէ էսիր պուլընմըշ օլսուն։

«Նի՞չին քէնտիսինին տախի պիր գաչ հաֆթալար Ինկիլթէրրատա վագթ կէչիրմէսինէ միւսաատէ իտիլմէմէլի տիր։

«Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրըն Ինկիլթէրրայը զիյարէթ իթմէսի միւնասէպէթիյլէ, Ինկիլիզ վէ Ֆըրանսըզ միլլէթլէրի պէյնինտէ հուսուլէ կէլէճէք օլան միւնասէպաթը հասէնէ մէնաֆիի՝ տիւնեա իւզէրինտէ կէօրիւլէն քեաֆֆէի նութգլարըն վէ պէնտը մախսուսլարըն մէնաֆիինտէն զիյատէ տէյէրլի տիր։»

Շիմտի իշին աքսի հալինէ պագըն։

Կէօրիւնիւչէ նազարէն, Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը հազրէթլէրի՝ Նիհայէթ Րուսիատա իճրա օլընաճագ չէնլիքլէրտէ հազըր պուլընմայա տավէթ իտիլէճէք տիր։

Էտ՛է Նամ Ֆրանսըզ կազէթասընըն մուխպիրը մախսուսըընըն իֆատէսինճէ, Րուսիա իմբէրաթօրը վէ իմբէրաթօրիչասը հազարամէնըն թաճ Թագըլմալարը միւնասէպէթիյլէ, կէրէք Մօսգուա վէ կէրէք Բէթէրսպուրկ չէհրլէրինտէ իճրա օլընաճագ չէնլիքլէր իչին հազըրլըգ կէօրմէք իւզրէ պիր այտան պէրու պիր գօմիսիօն ագտ իտիլմիշ օլուպ, պու գօմիսիօնըն րէիսի հէր հաֆթա իմբէրաթօր հազրէթլէրի իլէ կէօրիւշմէքտէ, վէ սէրայը իմբէրաթօրի նազըրը իլէ հէր կիւն մուխապէրէթտա պուլընմագտա տըր։

Պիր գաչ կիւն մուգատտէմ պու նազըր՝ կէլէճէք մայիս այընտա իճրա օլընաճագ թաճ թագըլմա չէնլիքլէրինտէ հազըր պուլընմասը իչին, Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրընը Րուսիայա տավէթ իթմէյէ իմբէրաթօր հազրէթլէրինին գարար վէրմիշ օլտուղընը գօմիսիօնա խապէր վէրմիշ տիր։

Խանէտանը իմբէրաթօրի ազալարընտան պուլընան պիլճիւմլէ բըճալը տէվլէթէ տավէթնամէլէր կէօնտէրիլմէկի սըրատա, Րուսիայա միւթթէֆիգ պուլընան տէվլէթ՝ Ֆրանսա տէվլէթի օլտուղընտան, եալընըզ անըն րէիսի պուլընմըշ օլան Ֆէլիքս Ֆօռ հազրէթլէրի՝ մէզքիւր չէնլիքլէրտէ հազըր պուլընմայա տավէթ իտիլէճէք իմիշ։

Տիկէր Էվրօբա հիւքիւմտարանընտավէթնամէ կէօնտէրիլմէսիյլէ հալտէ, եալընըզ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի րէիսինէ տավէթնամէ կէօնտէրիլմէսի միւշքիլինտէն տախի չունըլա իճթինապ իտիլէճէք տըր քի, Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ չայէտ քէնտի էերինէ պիրատէրինի կէօնտէրմէյիպ տէ քէնտիսի կիթմիյէ կիտի, Րուսիա իմբէրաթօրը խանէտանընտան պուլընան Նունան գըրալը, Տանիմարգա գրալը, Հէս կրանտուգասը վէ Ինկիլթէրրա գրալիչասընա վէքեալէթ իտէճէք օլան բրէնս տը կալ, Մէքլէնպուրկ-Ճվէրին կրանտուգասը վէ բէճալը սաիրէ՝ այնի վագթտա քէնտի քէնտիլէրինէ Րուսիայա կիթմիշ օլաճագլար տըր։

Թաճ Թագըլմա րէսմինտէն սօնրա վուգու պուլաճագ չէնլիքլէրին իւք կիւնիւ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընարագ, Մ. Ֆէլիքս Ֆօռ ճէնապլէրի՝ տիկէր հիւքիւմտարլար վէ բէճալը տէվլէթ միյանընտա սուֆրայա օթուրթտըրըլըպ, տիկէր կիւնլէրտէ տախի հէր տէվլէթ հիւքիւմտարլարը վէ բէյսլէրի սըրա իլէ իմբէրաթօրըն վէ իմբէրաթօրիչանըն խանլարընտա օթուրմըշ պուլընաճագլար, վէ պու Թարիգլէ իմբէրաթօր հազրէթլէրինին Մ. Ֆէլիքս Ֆօռ իլէ խան պէ խան օթուրուպ կէօրիւշմէք արզուսընըն միւշքիլէրի հալլ օլընմըշ օլաճագ իմիշ։

Իշթէ պու սուրէթլէ իմբէրաթօր հազրէթլէրինին տախի պատէհու գարշըլըգ պիր վիզիթա օլմագ իւզրէ Բարիզէ կիթմէսինէ պիր հազզ հուսուլէ կէլէճէք տիր։

Իշթէ Էտ՛է կազէթասընըն խուսուսի մուխպիրի պու մալիւմաթը վէրմէքտէ օլուպ, տօղրու օլտուգլարընա տա խըրար իթմէքտէ պուլունըյօր։

Պունլար սահի՞հ մի, գայըը սահի՞հ մի, պուրասը պիլինէմէյօր իսէ տէ, Բարիզ պուլվարլարընտա տէվէրան իտէն սէօհպէթ՝ պունըն իչէրինտէ տիր։

ՄԱՏԱԿԱՍԳԱՐ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Շու սըրալարտա Ֆրանսըզ կազէթալարը իչին պաշլըճա սէրմայէ՝ Մատակասգար մէսէլէսի օլտուղը մալիւմ տըր։

Մատակասգարտա Ֆրանսըզ ասաքիրի Թարաֆընտան իճրասը Թասավվուր իտիլէն հարէքեաթը ասաքէրիյէնին քէմալը սուհուլէթլէ հիւսնի նէթիճէ հուսուլէ կէթիրէպիլմէսի իւմիտ իտիլիր իքէն, պիլաքիս կիթտիքճէ միւշքիլաթա Թէսատիւֆ իտիլմէսի պիթթապի Ֆըրանսա կազէթալարընըն շիքեայէթինի մուճիպ օլմագտա տըր։ Շու սըրատա էն զիյատէ էնտիշէյի մուճիպ օլան ճիհէթ՝ Ժէնէրալ Տիւշէզնին Մատակասգարտա հէր սէնէ գուհուր իտէն սիւրէքլի վէ չէտիտ եաղմուրլարտան մուգատտէմ Թանանարիվէ միւվասէլէթ իտուպ իտէմէյէճէկինին հէնուզ չիմտիտէն Թախմին իտիլմէսի տիր։

Մահալը մէզգիւրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէն Ժէնէրալ Տիւչէզն՝ հարպիյէ նէզարէթինէ չէքտիկի Թէլէկրաֆտա, պու պապտէ իյզահաթ վէրմէմիշ օլուպ, եալընըզ քէսպը մուվաֆֆագըյէթ իտէպիլէճէկինտէն էմին պուլունտըղընը տէրմիյան իթմիշ տիր։

Հարէքեաթը ասքէրիյէնին բլանլարընը Թէրթիպ իտէն էրքեանը հարպիյէնին Թախմինինէ կէօրէ, Սագալաւլարըն էլինտէ պուլընան վասի արազիյի միւտաֆէա իլէ օրաչմագ արզուսընտա պուլընմայան Հօվալըլար՝ Իմէրինա մէվգըընա գատար ֆիրար իտէճէքլէր, վէ ֆագաթ օրայա միւվասէլէթլէրինտէ, քէնտի էերլէրի պուլընմասը հասէպիյլէ, ֆէվգէլատէ գայրէթ վէ ֆէտաքեարլըգ կէօսթէրէրէք, Ֆրանսա ասաքիրինի՝ չէտիտ եաղմուրլարըն մէվսիմինէ տէկին օյալատմագա չալըշաճագլար տըր։ Մէզգիւր եաղմուրլար պաշլատըգտան սօնրա, հուսուլէ կէլէճէք սէյլապլարտան հարէքեաթը ասքէրիյէ մուհալ հիւքմինէ կիրէճէք, վէ Հօվալըլար պիր միւտտէթ պունտան իսթիֆատէ իտէճէք տիր։ Պախուսուս, եաղմուրլարը միւթէնագըպ բէյտա օլան պաթագլըգլար էճնէպիլէր իչին բէք միւհլիք խասթալըգլարը Թէվլիտ էյլէտիկինտէն, պու մէվսիմտէն սօնրա հարէքեաթ իճրասը բէք զիյատէ կիւճլէշէճէք տիր։

Իմէրինա մէվգըը էսաը գուլարէթլէ միւսթահքէմ օլուպ հէր ճիհէթի Թէմամէն պիլէն Հօվալըլար իչին բէք էմին պիր իլթիճակեահ հալինտէ տիր։ Հէր ճիհէթի պիր Թագըմ խալի տաղլար վէ գայալըգլարլա մուհաթ տըր։ Տաղլարըն արալարը տախի պիրիհայէ Թէբէլէր Թէչքիլ իտէր պու մէվգըըն մէնզարէսի ուզագտան տաղլըգ պիր տէնիզէ միւշապիհ օլուպ, Թօբրաղը լիւլէճի չամուրը կիպի խաբըչգան վէ գըզըլ րէնկլի տէ տիր։ Կէչիտլէրի պիլմէք զայէթ միւշքիլ պուլընտըղը ճիհէթլէ, Հօվալըլար սուրէթը մունթազամէտէ հարէքէթ էյլէտիքլէրի Թագտիրտէ քէնտիլէրինի միւտաֆէայա միւգթէտիր օլապիլէճէքլէր տիր։

Ժէնէրալ Տիւշէզնէ պու պատտէ իւմիտ վէ ճէսարէթ վէրէն պիր չէյ վար իսէ, օ տա պունտան մուգատտէմ Մէվէթթա, Մօրօյօյօ վէ Մարօվօէյ վէ Զարազօսթրա մէվգըըլէրտա օլտըղը կիպի, Հօվալըլար՝ Թիւֆէնկ սէսի իշիտիր իշիթմէզ հէման գօրգարագ գաչմագա պաշլարլար։ Մամաֆիհ պու տէֆա Հօվալըլարըն օլտուղճա մահիր պիր գօմանտան ինթիխապ էյլէմէլէրի՝ պիր աց չիւպհէյի մուճիպ օլմագտա տըր։

Ֆրանսըզ ասաքիրինին մուվաֆֆագըյէթի հէր հալտէ եաղմուր մէվսիմինտէն մուգատտէմ Թանանարիվէ միւվասէլէթինէ միւթէվագգըֆ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գալաթա էյրաֆընտան Միւֆթիզատէ Իզզ. Ապտիւլ Լաթիֆ էֆ.յէ՝ Թէրֆիէն րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի Թէվճիհ պույուրըլմըշ տըր։

* *

Վան վիլայէթի տախիլինտէ Համիտիյէ գազասը գայմագամլըղը՝ Րըզալար գազասը գայմագամը սապըգ Մուսթաֆա Ճէմալէտտին պէյէ,

Լաչիւ սանճաղը Պիտայէթ մահքէմէ-ի միւտտաիի ումումիլիկի՝ Սֆաքսա սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիսի Վասիֆ Վարտանագի էֆ.յէ,

Սֆաքսա սանճաղը Պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիլիկի Բաբազաքի էֆ.յէ Թէվճիհ պույուրըլմըշ, վէ մումայիլէյհիմին էվրը Թահլիֆէրի ալէլուսուլ իճրա գըլընմըշ տըր։

* *

ՆԻՇԱՆ

Տախլիյէ նազըրը վէ Շուրայի Տէվլէթ րէիսի վէքիլի տէվլ. Խալիլ Րիֆաթ բաշա հազրէթլէրինէ մուրասսա Մէճիտի,

Հավր չէհրինտէ Տէվլէթը Ալիյէ չէհպէնտէրի Մ. Կրոզօսս Թէպդիլէն Չնճի Մէճիտի, վէ Թէպաար Տէվլէթը Ալիյէտէն Բարիզտէ մուգիմ Մ. Խօզօնօմօսս Յէնճի Օսմանի, վէ Ալէմանիա խասսա օրտուսը պիրինճի «Հիւսար» ալայը գումանտանընտան միւլազիմ Մ. Ֆօն Կըէֆէ Յէնճի Մէճիտի,

---

)(65)(

ԲԱՐԱՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ՇԱՐԼ ՄԷՐՈՒՎԷԼ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ
ԱՆՏՕՆ ԱԼԻԹ

Րէսսամըզ Թասլայան վէ ֆագաթ հիչ պիր չէյ պիլմէտիյի իչին անըլգատան էօլմէքտէ օլան հէրիֆին պիրի, օրատա քէնտիսինէ պիր խուրտ բէյտա իթմիշ օլտըղընտան, պունա մուգապիլ սահ բարչասընըն իւզէրինէ պիր կէյիք խազմըշ վէ լօգանթանըն գաբուսը իւզէրինէ ասմըշ իտի։

Պու լօգանթանըն ալթ գաթը իւչ պէօյիւք սալօնտան վէ պիր մաթպախտան միւրէքքէպ իտի։ Մաթպախտա կէճէ կիւնտիւզ կիւրկին վէ չամ տաղճըլարը եանար։

Եուգըն լօգանթա հիչ պօշ գալմազ։

Համմամա կէլէն վէ տու իչմէյէ հավէսի օլան էճնապ Թազըմը պու լօգանթայա կէլմէքտէ օլտուգլարընտան, օն պէշ օն ալթը տատասը տայմա տօլու օլուր։

Գըչըն միւշթէրի օլմազ։ Լիւշօնտա իշէրի օլան քէօյլիւլէր կէչէրքէն օրատա հայվանլարընը ախըրա չէքիպ պիրազ արամ իթտիքտէն սօնրա եօլլարընա տէվամ իտէրլէր։

Թըշրընը էվլէլ կէչէր կէչմէզ քէօյտէ հիչ պիր խագանճը գալմայըզ, քէօյլիւլէր տախի պազըն խանէլէրինէ չէքիլիրլէր, վէ պազըն տօղլարտա սըվա չըգարլար։ Նիհայէթ իլք պահարըն վիւրուտընտա վէ Բարիզ խալգընըն հիւճումընէ գատար վագըթլարընը կէչիրմէյէ չալըշըրլար։

Բիէր Տանրընազ իլէ զէվճէսինին Լիզպօնտա Մարքի տ'Էվլաւըն գօնաղընտա Թասմա տավէթլի օլտըղլարը կիւն, մէզգիւր լօգանթայա սարը ճաքէթլի պիր տէլիգանլը կէլմիշ իտի։

Սաաթ Թագրիպա՞ն սէքիզ իտի։

Հավա սօուգ օլտըղը ճիհէթլէ, ալթ գաթտագի սալօնլարտան պիրինտէ սօպա եանմագտա օլտըղը հալտէ, սօպանըն եանընտա իքի իւչ միւշթէրի օթուրմուշլար, տօմինօ օյնամագտա իտիլէր։

Իչէրի կիրէն տէլիգանլը մէզգիւր սալօնտան կէչէր իքէն տօմինօ օյնայանլարա պիր սէլամ վէրիպ, իւսթիւ ճամըը բէնճէրէլի պիր գարօստան մաթպախա տօղրու կիթտի։

Միւշթէրիլէրտէն ուֆագ Թէֆէք էսմէր սուրաթլը պիրիսի,

—Ֆարզընտա օլտունը՞զ մը։ Շու պիչարէ Ժան Տանրընազըն լէհճէսինի կէօզիւմ Թութմատը։

Տիկէր.—Բէք տօղրու, մէզարտան չըգմըշ կիպի պիր սուրաթ։

Իւչիւնճիւ միւշթէրի.—Աճապա նէ՞տէն պէօյլէ օլմուշ։

Իւք սէօզէ պաշլայան չէնէսինի գըրըպ պաշընը սալլայընճա,

Րէֆիգի.—Շու պիզիմ Արտօս տա եօ՞զ մը, հէր չէյի պիլիր կիպի Թավըր.—տայէրէք էյինտէքի Թաշլարտան պիրիսինի օրթայա գօյուպ.—Տիւշէշ, իքինիզտէ տէ եօզ տըր։ կէօթէրին Թաշլարընըզը.—տէտի։

Իւչիւնճիւ օյունճու.—Պու Վինեօլէնին տէ Թալիի իլէ ուղրաշմագ պօշ չէյ.—տիյէրէք Թաշլարընը հիտաէթլէ աթը վէրիպ.—Ի՞չ իքիմիզտէ գալտը, Արտօս.—տէտի։

Թաշլարը մէյտէր Թաշըն իւզէրինտէ գարըշտըրմագտա օլտուղը սըրատա, օյունճուլարտան պիրիսի Վինեօլէ՝ Արտօսա.

—Ժան Տանրընազ իչին պիր չէյլէր սէօյլէյօրտուն, նէ՞ իտի. չիմտի սէօյլէ պագալըմ։

—Պէ՞ն մի, հիչ պիր չէյ սէօյլէմէտիմ։

—Պիլիրսին եա՛, պիզիմ իլէ գուրնազըլըգ օլմազ. պիչարէ տատամըն լէհճէսի բէք պօզուգ իտի. սէն սէպէպինի պիլմէլիսին։

—Բէք տէ կիզլի պիր չէյ տէյիլ քի սէօյլէմէյէյիմ, չուրատա պուրատա իշիթտիյիմի սիզէ տէ սէօյլէմէքտէ հիչ պիր մահզուր կէօրմէմ. պիլիրսինիզ եա՛, էվլէնտիքտէն պէրի....

—Օրասը մալիւմ։

—Պէնէտէթթա Սուպէր իլէ։

—Պէն պու գըզլարըն պապալարընը Թանըրըմ, եազըն էվինի սօտա սօտա քիրայա վէրիր, գըշըն տա պօշ պօշ օթուրուր իտի. Թիթիզ հէրիֆին պիրի իտի. ֆէնա ատամ տէյիլ իտի ամմա, Թէրս իտի։

Միւշթէրիլէրտէն պիրիսի Արտօս իտի տէտիք, տիկէրինին իսմի տէ Վինեօլէ օլտուղընը անլատտըգ. իւչիւնճիւսիւ իսէ, իրի եարը չիչման վէ էնմէլի պիր քիմսէ իտի. տօլը մէյխանէ քէօհնէսի։

Վինեօլէ.—Եիւզ պաշը Սուպէր՝ գըզլարընը զիյատէսիյլէ գայըրըր իտի. զէնկին էվլատը կիպի պէօյիւթմիւշ իտի. լաքին պիր ինսան զէնկին օլմասա նէ՞յէ եարար։

Թարիֆ իթտիյիմիզ իրի եարը միւշթէրի մանիֆաթուրաճը օլուպ, քէօյլիւլէր իլէ ալըշ վէրիշ իտէր իտի իսէ տէ, տուքքեանը զէվճէսինէ պըրագմըշ քէնտիսի ագշամա գատար քէօյտէ տօլաշըր, տօմինօ վէ քեաղըտ օյնար, վէ եազըն սապահտան ագշամա գատար քէօյլիւ ճատտէլէրինտէքի բանզօլարտան պիրինտէ օթուրուպ կէչէն տէօնէնլէրի սէյր իտէր իտի։ Ֆէյլէսօֆ կիպի պիր ատամ իտի։ Արգատաշլարընը սէօզիւնէ գարշը, գըզլարըն Թարաֆընը իլթիզամ գըլըչըրարագ.—Զէնկին էվլատը կիպի պէօյիւթմէյիպ տէ, տաղլարա կէօնտէրիպ չօպանլը՞գ մը իթտիրէ իտի. եօյլէ կէնճ վէ կիւզէլ գըզլար նէ՞ եափըլըր։

Վինեօլէ.—Կիւզէլլիքլէրինի քի՞մ ինքեար իտիյօր, Արտօսըն տա մէրամը պու տէյի՞լ մի, եա գալըզ տա պիր Թազըմ գըզլար կիպի պիր խաթտայա տիւշէ իտի՞լէր։ Պիր գըզըն Ֆիքրինտէ քէօթիւլիւք իթմէք վար իսէ, Լիւշօնա եազըն օ գատար կէնճ թէլիգանլըլար կէլիրլէր քի, պէյէնտիքլէրինի սէչէպիլիրլէր։

Արտօս Ֆիքրինի աչըգ աչըղա պէյան իթմէմիշ օլտըղը հալտէ պիլէ րէֆիգլէրի սուի էֆքեարա գահիլ օլուրլար։

—Վինեօլէ իշին էօթէ ուճունա կէչիյօր. պու գըզլար հագգընտա Ալլահ էսիրկէսին քի պիր սուի էֆքեարըմ օլսուն։

—Եօյլէ իսէ՞ . . .

—Պէն չունը տիմէք իսթէրիմ քի, Ժան Տանրընազըն լէհճէսի պօզուգ իսէ, տիմէք օլուր քի Մարինեազ Թարաֆընտա իշլէր բէք սըրասընտա օլմամըշ։

—Նէ՞ օլմուշ քի։

(Տէվ.-ի)

Հէրէքէ Գօպրիգաի Հիւմայունը սէր բէսսամը Թամաս էֆ.յէ Ճէնճէ րիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը գիշանլարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

* * *

Այէմանիա սէֆարէթ մայէթ վաբուրընըն գօմանտանը Մ. Քիւհլէրին չէվքէթինէ Չնճի րիւթպէտէն Շէֆգաթ Նիշանը Հիւմայունը իհսան պույրուլմուշտուր։

* * *

Միւթէֆէ (?)

Մէքթուպիյի Խարիճիյէ սթուֆ. Միւնիր պէյ էֆ. հազրէթլէրիյլէ Բաշա Գազչէ-ինասէքի իմթիյազը սահիպլէթ ֆաքրիգաշը Շիրքէթը Օսմանիյէսի վէքիլի Մ. Անթուան Կօրֆիտ Սէնայի,

Ճէվաճիր Թիւճճարը միւթէպէրէսինտէն Հայրիք էֆ.նին քերիմէլէրի Բաչէլ վէ Ֆլօր հանըմլարա Սէնայիի Նիֆիսէ միւթէպէրէլարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Սայիի գուտրէթվայէ հազրէթի Խիլաֆէթփէնահիտէ Հալէպ, Էնգիւրէ, Էրզրում, Մամուրէթ իւլ Ազիզ, Թրապիզօն, Պէյրութ, Սիվաս, Ատանա, Պիթլիս վէ Տիյարպէքիր վիլայէթլէրինտէ տախի իւմ ու աալիյէ պէրքէմալ օլտուղը մագամը ասիլի Սատարէթ-ուզմայէ վարիտ օլան ֆի 3 իլուլ սէնէ 311 թարիխլի թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմըշ տըր։

* * *

Գազզաա վիլայէթինտէ Բէրդէլա սանճաղը Թահրիրաթ միւտիրլիկինէ Կիւմիւշխանէ սանճաղը Թահրիրաթ միւտիրի րիֆ. Իզզէթ էֆ.,

Թրապիզօն վիլայէթինտէ Կիւմիւշխանէ սանճաղը Թահրիրաթ միւտիրլիկինէ Բէրդէլա սանճաղը Թահրիրաթ միւտիրի Ալի Րիզա էֆ.,

Գօնիա վիլայէթինտէ Բուրլա նահիյէսի միւտիրլիկինէ Նահիէլը նահիյէսի միւտիրը սապըգը Ապտի Նազմի էֆ. Թային գըլընմըշ, վէ մուամէլէյիհիմէն էմրը Թահլիֆլէրի ալէլուսուլ իճրա գըլընմըշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՅԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

ՐԷՍՄԻ

Սեպտ. 1տէն 2յէ գատար Խոնքիարտէ գօլէրատան էնեիտէն 2 միւսապ վէ էսկիէրտէն 2 վէֆիյաթ, 2տէն 3է գատար էսկի միւսապլարտան 5 վէֆիյաթ վուգու պուլմըշ տըր։

Սեպտ. 2տէն 3է գատար Պրուսա չէհրինտէ գօլէրա վուգուաթը օլմամըշ տըր։

* * *

Տիյարպէքիրտէ 12 կիւնտէն պէրու գօլէրատան վուգուաթ կէօրիւլմէմէքտէ օլտուղը մահալը մէզքիւր սըհհիյէ Թապիպի Տօգթ. Լէպովիչ Թարաֆընտան իշար օլունմասը իւզէրինէ, Տիյարպէքիրէ գարըը վաք օլըեան 10 կիւն գարանթինանըն չիմտիլիք 5 կիւնէ թէնզիլիյլէ պէրապէր սօն վուգուաթտան 15 կիւն միւրուրինտէ տախի գօրտօն վէ թէհաֆֆուզխանէլէրին քիւլլիյէն լաղվը իչիւն քէյֆիյէթ Սըհհիյէ Նէզարէթինտէն Տիյարպէքիր վիլայէթինէ պիլտիրիլմիշ, վէ պու պապտա Թապիպը մումաիլէյհէ տէ մալիւմաթ վէրիլմիշ իտուկի իշիտիլմիշ տիր։

* * *

Գաթանալի, Բաշա Լիմանը վէ Մարմարա իսքէլէլէրինին պուլաշըգ ասա օլընըպ օլընմասըը՝ Իտարէի Մախսուսէ Նազըր մուավինլիկինտէն պաթէզգէրէ սօրուլմասը իւզէրինէ, Խրիստավէնտիկեար վիլայէթինին պուլաշըգ ասա օլունան մալիմ ատհիլլէրիյլէ Մարմարա իւլթիլամ իթմէմէքտէ օլտուղընտան, սըհհիյէճէ թէմիզ ասա օլընմագտա օլտուղը՝ ճէվապէն Տախիլի Սըհհիյէտէն Նէզարէթէ միւշարէքէյնհայա իշար օլընմըշ տըր։

ԳԻՒՂԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆԸ

Կ.—Գիւղացիին բարեկեցութեան եւ բարոյականին վրայ հողատիրութեան ազդեցութիւնը.— Եւրոպական քաղաքակրթութեան յեղաշրջման եւ քաղաքական բարեշրջման զանազան ձեռնարկները իրենց բարիքները ունեցան, որոնցմէ մանաւորապէս գիւղացին հողատէր ըլլալու իրաւունքը ու պէտքը կրցաւ առվլել (?)։ Հողատիրութեան հետ սկսաւ արծարծել նաեւ դիւրակեցութեան զգացումը, եւ տիրապետելու իրաւունքին ապահոված նիւթական յառաջդիմութեամբը որ մը իր դաստիարակութեան եւ իր յառաջ կատարելագործութեան աստիճանով հոգեկան ճշմարիտ պէտքը հասկնալու համրուն մէջ գտնուեցաւ։

Արդարեւ, ընկերական անհատագիտութեան մէջ հողատիրութեան խնդիրին չափ գիւղացիներուն առողջապահութեան հետ աւելի սերտ յարաբերութիւններ ունեցող խնդիր մը չկայ։

Ամեն տեղ՝ ուր հողը քիչ բաժնուած է, գիւղացիները յեղյեղուկ կամ միջին վիճակ մը ունենալով, երկրագործական բարենորոգումներով քիչ կը մտադրաղին եւ աղքատութեան ու բարուց խանգարման մէջ խոսի պէս կապրին։

Մեծ հողատէրներու երկրին՝ Անգլիոյ մէջ երկիրը ագարակատէրներուն կամ վարձակալներուն ձեռքին մէջ է, որ հողը չհագործելով, գործաւորներուն կըրթութեանը եւ բարեկեցութեանը բնաւ հոգ չեն տանիր։ «Ու որ աւելին է, կըսէ Ֆրէտէրիք Բասի, այս վերջինները (մշակները) բաւական կը վճարեն, որպէս զի «աղքատաց օրէնքի» (Poor Law, Անգլիոյ մէջ այս օրէնքը կայ, որուն համեմատ ամեն հպատակ իւր ուրիշ տուրքերէն զատ, պարտի վճարել նաեւ աղքատներու համար պարտաւորիչ կերպով գանձուած տուրք մը) տակ չիյնան։

Անգլիոյ եւ Կալլէսի երկիրներուն մէջ 972,836 կալուածատէրներ կան, որոնց 703,289ը մէկ ակրոն է, (մէկ ակրոնը 40,5 կար է, եւ մէկ կարը 100 քառակուսի մէթր) նուազ տեղ գրաւած են, եւ 248,130ը մէկ ակրոն եւ անկէ վար։ 100 ամենամեծ կալուածատէրներու ընդացուածքը միասին 3,852,000 կար մակերեւոյթ տեղ մը կը բռնեն (1876ի Անգլիական վիճակագրութիւն)։

Սկովտիոյ եւ Իռլանտայի մէջ հողատիրութիւնը Անգլիայէ աւելի քիչ բաժնուած է։ Ամեն ոք գիտէ թէ՝ այս վերջին երկրին մէջ գիւղական ժողովրդին խեղճութիւնը ո՛րչափ մեծ է, եւ հետզհետէ հողային խնդիրը ի՛նչ քաղաքական կարեւորութիւն առած է։

Եւրոպիոյ եւ մասնաւորապէս Հունգարիոյ, Մորավիայի, Գալիցիայի մէջ՝ ուր ազնուականներուն հողերը մեծ տեղ մը կը բռնեն, գիւղացիներուն մէջ աղքատութիւնը շատ է։

Հարաւային Իտալիոյ մէջ՝ ուր հողատիրութիւնը աւատական դրութիւնը կը յիշեցնէ, գիւղացին կամ … անբարոյականացուցիչ եւ ծանրալուծ աշխատութեամբ մը ապրելու դատապարտուած է։ «Թշուառութիւնը Կալապրէի գիւղացիին ձեռքերուն մէջ զէնքեր կը դնէ, կըսէ Էլիզէ Ռեքլիւս, զայն աւազակութենէ շատ աւելի գարշելի գործողութեան մը կը մղէ—իր հարազատ զաւակները գերավաճառե՛լու...»։

Գեղջուկին հողէն ուղղակի չահ չունենալը այն հողին վատթարացումը եւ հետեւաբար անոր վատառողջութիւնը յառաջ կը բերէ, այս պատճառաւ է որ խեղճ մը գիւղեր անշէն եւ վատառողջ դարձած են։

Հօ՞ս տեղը չէ՞ կրկնել Բլինի բանը— Մեծ կալուածատէրները Իտալիան փճացուցին։

Ընդհակառակը այն երկիրներուն մէջ ուր հողատիրութիւնը բաժնուած է, երկրագործութիւնը գիւղացիներուն համար բարգաւաճման եւ բարոյացման աղբիւր մը դարձած է։

Տաճկաստանի մէջ գիւղացիները մեծ մասամբ իրենց սեփհական հողերը ունին, քիչեր կան որ … են, այսինքն ագարակատէրներու կամ հողատէրներու պատկանող հողերու մէջ կաշխատին. բայց չենք կրնար ուրանալ թէ ասոնց վիճակը սեփհական հողի տէր եղբայրակիցներուն բաղդատմամբ շատ տխուր եւ խղճալի է։ Հայ …ներու կեանքը … վէպի մը առատ նիւթ կը մատակարարէ, որուն վրայ կարժէ առանձինն գրել։

Ընդհանրապէս մեր գիւղացիներուն թշուառութեանց գլխաւոր պատճառները բազմադիմի են, տգիտութիւնը, դարուց յառաջադիմական շարժումներուն անտարբեր գտնուիլը, հողին վրայ կատարեալ սէր չունենալը, պանդխտութիւնը չահու գլխաւոր աղբիւր մը նկատելը, ծուլութիւնը եւայլն. բոլոր ասոնք մեր գիւղացիներուն աննախանձելի եւ անբարեկարգ վիճակ մը ունենալնուն պատճառներ են։

Եթէ հողային սեփհականութիւնը՝ գիւղացիին հողատէր ըլլալը կարեւոր առաւելութիւններ կընծայէ, պէտք չէ ծածկել նաեւ որ գիւղացիին տգիտութիւնը ընդհանրապէս օգտակար գործադրութիւնները կը խափանէ, եւ անմխութելի բարիքները չհասկնալու կը դատապարտէ։

Մեր սեփհական հողի տէր գիւղացիները ի՞նչպէս կը վայելեն անոր բարիքները . . . , հասարակութեամբ եւ անակապաշտութեամբ, այսինքն պապէն մնացածին չը հեռանալով . . . Իր չահուն գերի, որուն լաւագոյն մղիչը դեռ իր քրտինքն է, իր կինը աշխատութեան գործիք մը եւ իր զաւակները արտադրիչ մեքենայներ կը նկատէ։ Եթէ արտադրեալ բերքը իր պէտքերէն աւելի ըլլայ, եւ կամ ունէ միջոցաւ ձեռքը քիչ մը դրամ անցնի, նոր հող մըն ալ գնելու կաճապարէ, արտադրութեան միջոցները բարեփոխելու եւ արդիւնաբերելու եղանակներուն ու կերպերուն վըրայ վայրկեան մը իսկ չը խորհելով։ Հողատիրութեան այս սէրը գոհացնելու համար յաճախ պարտք ալ կընէ։

Պարտքը վճարելու համար իր առողջութեանը եւ աշխատութեանը վրայ յոյս կը դնէ, մինչեւ իր անհոգութիւնը առաջինը պահպանելու անփոյթ կընէ, եւ իր տգիտութիւնն ալ երկրորդը ասմանելի կը դարձնէ։ Իր կամ ուրիշներուն չահը ինչ որ ալ պահանջէ, միեւնոյն մտածումը զինքը կառաջնորդէ։ Վայելելու սովորութիւնը զինքը յաճախ մոխող կը դարձնէ, իսկ չահող գիւղացին աւգահ կըլլայ։

Տնտեսագէտը աւելի մասնաւորապէս արտադրութեամբ զբաղելով կրնայ անոր երկրագործական նիւթերուն արժէքը եւ արդիւնաբերութեան նորանոր միջոցները նշանակել, իսկ առողջաբանը պարտի անոր սովրեցնել իր ոյժերը խնայելով գործածելու, իր անձը ու բնակարանը խնամելու, վերջապէս սովորութեանց հին ճամբան բանալով իր ապրած միջավայրին ազդեցութեամբ միասին իրեն հատուցած այնչափ թանկագին առաւելութիւնները չը խափանելու միջոցները։

(Շարունակելի)

ՏՕՔԹ. Կ. Ց. ՓԱՇԱՅԱՆ

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ինպաաս Ազգ. հաստատութեանս հրապարակ եղած սիկարի թղթի օգոստոս ամսոյ հասոյթն է.

Ա. տեսակ	2375
Բ. »	3500
Գ. »	500
Գումար	6375 ղրուշ։

Հոգաբարձութիւնս գոհութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ այս ամսուան հասոյթն անցեալ տարւոյ օգոստ. ամսոյ հասոյթէն 3030 դահեկան աւելի եղած է, որով կը յուսայ թէ՝ բարեսէր հասարակութիւնը այսուհետեւ առաւել եւս պիտի արդիւնաւորէ զայն, գնելով մեր սիկարի ընտիր թղթէն յօգուտ հարիւրաւոր պատըսպարեալ Ազգային Հիւանդանոցիս, որոց թիւն մինչ օգոստոս 31 յանգած է 848ի, հետեւեալ կերպիւ.

Հիւանդք	113	արք	42 կնյք.
Ցիմարք եւ ապուշք	177	»	86 »
Ծերք, անդամալոյծք	95	»	37 »
Տղայք	197	»	33 »
Պաշտօնեայք	63	»	5 »
Գումար	645	»	203 »

Կ. Պոլիս 2 սեպտ. 1895 (Կնք.)

ԷՏԻՍՈՆԸՆ ԿԷՕԶԼԻԿԻ

Կէօզլէն գաաֆը օլանլարա մախսուս էլէքթրիգլի պիր կէօզլիւք իճատ օլունմըշ տըր։ Ումում տիւննատա մաարուֆ օլան Մ. Էտիսըն՝ էլէքթրիգին թաթպիգաթընը էն ուֆագ չէյլէրտէ պիլէ իճրայէ զալէթ իտէրէք, Նիւյորք միօբ (կարճատես) օլանլարա մախսուս պիր կէօզլիւք իճատ իթմիշ, պու ալէթ էհալիյի քէնտիսինէ միննէթտար պըրագմըշ տըր։

Նըաֆ եւմարթա չէքլինտէ օլարագ, կէօզլէրինին իչի պօշ վէ տըշարը սօզրու ձէգմըշ օլուպ, ճամլարը վաբօր տիւմանը րէնկինտէ օլան պու կէօզլիւկին չաբգա իչինտէ ասգըը օլան ճիւլէրի վարտըր։

Իշթէ պու Ճիլէրին սայէսինտէ կէօզլիւք կէօզլէրի աղ կէօրէնլէրի թէնվիր իթմէքտէ տիր։ Եալընըզ կիւնտիւզէ մախսուս օլմայան պու էլէքթրիգլի կէօզլիւկին կէճէլէրի տախի կէօզլէրի թէնվիր իթտիկի պէյան օլունըյօր։

Կէճէլէրի ըշըղը էթրաֆա եայըլմագտա, վէ եա իքի կէօզ իւզէրինտէ չըմէնտըֆէր լօգօմօթիֆլէրինտէ օլտուղը կիպի իքի զըյալը ֆանօս մուալլագ պուլընմագտա տըր։

ԳԱԹԼ, ՃԷՐՀ, ՍԸՐԳԱԹ ՎԷ ԷՄՍԱԼԻ

Սապըգալը Թագըմընտան մէշհուր Ֆրանսալը Բէճրօնըն պիրատէրլէրի Թօմօ վէ Ալֆրէտ՝ տիւն էվին ճամիի ճիվարընտա քիրէճխանէտէ սաքինէ Անաստասիա նամ գըզա պիր էլ բէվօլվէր աթարագ վէ պուչագ չէքէրէք ֆիրար իթմիշլէր իսէ տէ, տէրտէսթ օլընմըշլար տըր։

—Կէչէն ճումաա էրթէսի կէճէսի Ալի, Հասան, Մուսթաֆա իսմլէրինտէ իւչ քիշի՝ Պէյօղլունտա Թիմօնի սօգաղընտա Մարի իսմինտէ պիր գարըըն խանէսինէ կիտմիշ գաբուսը չալմըշլար իսէ տէ, աչան օլմատըղընտան՝ Ալի պըչագընը չէքիփ գաբուսը տէլմիշ տիր։ Բօլիսլէր խանէ խալգընըն պաղըրըշմալարընը իշիտէրէք իմտատա եէթիշմիշլէր իսէ տէ, մէրգումանը տէրտէսթ իտէմէմիշլէր տիր։ Պունլարտան Ալի՝ Բէրա Բալլաս էօնիւնէ միւվասէլէթինտէ, բօլիսլէր թարաֆընտան տէրտէսթ օլունմըշ իսէ տէ, պունըը չէքէրէք վէ թէհտիտ իտէրէք, էնինէ ֆիրար իթմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։ Հալպու քի՝ բօլիսլէր մէրգումըն բէչինի պրագմայըր, Իթալիա սէֆարէթխանէսի էօնիւնէ կէլտիքլէրինտէ, Ալի նըհայէթ տէրտէսթ օլընաճաղընը կէօրէրէք բօլիսի իւզէրինէ պիր բէվօլվէր պօշալթմըշ իսէ տէ, խասպէթ իթտիճիմիշ վէ նիհայէթ տիկէր պիր գաչ բօլիս տախա էթիշէրէք 3 ֆիրարիյի տէրտէսթ իթմիշլէր տիր։

—Կէչէն ճումաա էրթէսի կէճէսի Գալաթատան սիւրաաթլա կիտէն պիր արապա տէրունինտէ պուլընան իքի սէրխօշ՝ բէնճէրէտէն եօլա պէրի բէվօլվէր սըգմագտա իտիլէր։ Բօլիսլէր արապայը տուրտուրթմագա չալըշմըշլար իսէ տէ, սիւրաաթլա Գալաթատան Սթամպօլ ճիհէթինէ կէչտիկլէրինտէն մուվաֆֆագ օլամամըշլար. Հալպուքի Սթամպօլ ճիհէթինտէ թէվագգուֆ իթտիրիլ տէրունինտէ պուլունան իքի քիշիյի բօլիս տաիրէսինէ կէօթիւրմիւշլէր տիր։ Պունլարտան պիրիսինին իսմի Խօմէր վէ տիկէրինինքի Նէճիպ իմիշ։

Եէվմը մէզքիւր կէճէսի Օսման էֆէնտի իսմինտէ տիկէր պիր սէրխօշ՝ Հիւնքեար իմամ նամ մահալլէ պիր պագ տէրունինտէ պուլունան խանէնին գարշըսընտա տուրմուշ, վէ խանէ սահիպինի թահգիր իթմէքտէ պուլընմըշ օլտուղը էթրաֆտան կէօրիւլէրէք, պիր խայլի քէսան իչէ պիլմիւտախէլէ սէրխօշը տուրտուրթմագա չալըշմըշլար իսէտէ, մէրգում պու սըրատա պըչագըը չէքիփ գարշըսընտա պուլունան 3 քիշիյի ճէրհ էյլէմիշ, վէ պատէհու ֆիրար իտուպ, ճիվարտա պուլընան պիր թէքքէյէ իլթիճա իթմիշ տիր։ Նիհայէթ մէրգում Օսման էֆ. օրատա տէրտէսթ օլունըպ մէրքէզէ կէօթիւրիւլմիշ վէ մէճրուհլար տախի խասթախանէյէ նագլ օլընմըշ տըր։ Մէզքիւր խանէնին գարուճըսը Պէքիր՝ աղըր սուրէթտէ եարալանմըշ տըր։

—Կէչէնտէ Շամտան Պէյրութա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէն էշեա գաթարընտա պուլընան եաբանճը խիւքիւս իքի վակօն՝ կէլիր իքէն եօլտա աթէշ ալարագ, տէրունինտէքի մալլէր իլէ պէրապէր եանմըշ տըր։ Լօգօմօթիֆտէն չըգան գըվըլճըմլարըն մէզքիւր վակօնա իսապէթ իթմէսի՝ իչպու հարիգին վուգուինէ սէպէպիյէթ վէրմիշ տիր։

* * *

Հէլ… Նամ Եունան վաբօրը գախիրէ եիւքլիւյէ կէլմէքտէ իքէն, Բուսխանըն Թայկան լիմանընտա Բօ… վաբօրըյլա միւսատէմէ իտէրէք գարգ օլմուշ տըր։

Սէֆինէնին կիւվէրթիսի եյան 10 գատէմ սու ալթընտա օլուպ, պաճասը կէօրիւնմէքտէ իմիշ։ Հավայէն չիտտէթի վէ տէնիզ տալղալարըն չօգլուղը հասէպիյլէ, տայֆալար պիրէնճի կիւնլէրի չալըշամամըշլար տըր։

Թէքմինէն բիվայէթ իտիլտիկինէ կէօրէ, մաքինա տաիրէսինին խանընտա պուլընան սանճագ թարաֆը գիյաասիյլէ բախնէտար օլմուշ, վէ օրատա 6 գատէմ պօյընտա վէ 3 գատէմ էնինտէ պիր տէլիք աչըլմըշ տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Թահմը մուհաքէմէյէ ալընան Գասըմ Բաշանըն պէօյիւք ճամիսի իմամըլյա բէֆիգլէրինին մուհաքէմէլէրի Ադլիյէ մահքէմէլէրինտէ իճրա՝ հուքմը նիզամ միւզաթէգարըտան կէօրիւլմէքտէ, մումաիլէյհիմ մագնունլարըն Շուրայի Տէվլէթ պուլընան էվրագը Շուրայի մէզքիւր բիյասէթի վէքէալէթինտէն պա թէզգէրէ Ադլիյէ նէզարէթինէ իրսալ օլընմագլա, էվրագը մէզքիւրէ իւզէրինէ Տէրսաադէթ ումումիյէ իդդիաա խըտէն մուամէլէյի գանունիյէ իֆա գըլընմըշ տըր։

—Ֆրանսա մէարիֆ նէզարէթինտէն Մէարիֆը ումումիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ պիր սանտըգ նաֆի քիթապ վէ ըիսալէլէր իրսալ օլընտըղընը Բարիզ կազէթալարը եազըյօրլար։

—Հայտար Բաշա բըխթըմը գուրպինտէ գայըղլար իւզէրինտէ ինչա իտիլմէքտէ օլան գազինօ ամէլիյաթը՝ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինտէն թատիլ իտիլէրէք, օլ պապտա Պապը Ալիյէ պագը միթալէաթ տէրմէյան գըլընմըշ տըր։

—Իզմիր Թիւճճարանընտան Մ. Ալֆրէտ Բօթիէ նամ զաթ կէչէնտէ իչ իչիւն Ֆրանսաա պուլընըպ, ալաֆր. օգոստ. 31տէ Հավրա բէխօը ճիւմհուր Մ. Ֆէլիքս Ֆօր հազրէթլէրինին հուզուրընա գապուլ օլընմըշ տըր։

Բէխօը միւշարէյլէյհ իւչ սէնէ գատար Թիւրքիատա իճրա էյլէտիկի սէյահաթ էսնասընտա Իզմիրի տախի զիյարէթլէ իքի այ գատար օրատա գալմըշ օլտուղընտան, օրատա թանըմըշ օլան Թիւճճար վէ զէվաթը սաիրէ իլէ Իզմիրին մուամէլաթը Թիւճճարիյէսի հագգընտա պիր չօգ սիւալլար իթմիշ, վէ չէհրը մէզքիւրը չօգ կիւզէլ պիր չէհր օլուպ, էհալիսի տախի զէքի օլտուղընը պիլտիկէյն, քէնտիսինին օրատա մագհար օլտուղը հիւսնի թէվէճճիւհի հիչ պիր վագթ ունութմայաճաղընը զիքր էյլէմիշ տիր։

—Իզմիր սանճաղընտա Թէրթիպ օլընան իւէք գօզասը միւսաատէգասընա տախիլ օլան քիմսէլէրէ իթասը մուգարրէր օլան միւքաաֆաթը Թէվզի իթմէք իւզրէ Իզմիտէ կիթմիշ օլան Տույունը Ումումիյէ միւտիրի սթուֆ. Ալի պէյ հազրէթլէրիյլէ, Տույունը Ումումիյէ հարիր չիւպէսի միւտիրի Թօրգոմեան ըզզ. Կէորգ, վէ Զըրաաթ հէյէթը ֆէննիյէսի տէօրտիւնճի չիւպէսի միւֆէթթիշի Սուրէնեան ըզզ. Վահան էֆ. էվվէլքի աագամ շէհրիմիզէ ավտէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Իսքէնտէրիյէտէ կէօմրիւք էօնիւնտէ պիր գաչ քէրրէ կէլիր կէչէր պիր Արապ էքմէքճի վար իմիշ քի, քէնտիսի թօհաֆ սէօյլէր պիրիսի օլուպ, կէօմրիւք մէմուրլարը տայմա պունընլա չագալաշըրլար իմիշ։ Պու մէմուրլարտան պիրինին նազարը տիգգաթինը ճէլպ իտէր քի, էքմէքճի կէրէք ագիմթինտէ կէրէք ավտէթինտէ պաշընտաքի սէբէթտէ պուլընան էքմէքլէր նէ աթըեյօր նէ էքսիլիյօր. պունըն իւզէրինէ չիւպհէլէնիր։ Պիր կիւն միւթաթը վէճհէ Արապ իլէ չագա խաբրէքէն էլինի ուզաթըպ էքմէքլէրտէն պիրինի ալըպ սըգար։ Պիր տէ նէ՞ պագսըն՝ գապուգ գըրըլըպ իչինտէն խայլիճէ թիւթիւն զուհուր իտէր։ Մէկէրէ մէրգում պու էքմէքլէրին իչինի պօշալթըպ տէրունինէ գըյըլմըշ թիւթիւն եէրլէշտիրտիքտէն սօնրա Նըսըֆ քիւրրէ չէքլինտէ պուլընան իքի գապուգը եափըշթըրըր իմիշ։ Լէաէլ հիսապ մէրգումըն պէօյլէլիքլէ պէօյլէ մըգտար թա թիւթիւն գաչըրտըղը անլաշըլմըշ տըր։

—Հավուզա իսխալ օլընմըշ օլան Իւչէ գըուազօրը Հիւմայունընըն թէմիզլէնիփ պօյանմըշ օլտուղընտան էվվէլքի կիւն հավուզտան չըգարըլմըշ տըր։

Թիւֆ վաբօրը Հիւմայունընըն գըրուազէօր հալինէ վազը իչիւն իճրա գըլընան թամիրաթ խիթամ պուլմագլա, գապուրկասըն թէմիզլէնմէսի վէ պօյալանմասը իչիւն պէօյլէ հավուզա իսխալ գըլընմըշ տըր։

—Բուսխանըն Պրուսա գօնսօլօսը Մ. Բէրտիգարիսէ քէնտի հիւքիւմէթի թարաֆընտան Սէնթ-Ան նիշանընըն Չնճի րիւթպէսինտէն պիր գըթասը իհտա օլընմըշ տըր։

—Թօբխանէի Ամիրէ հիսապընա օլարագ էվվէլքի կիւն Թրիէսթէտէն 216 սանտըգ Մաուզէր թիւֆէնկի Տէրսաադէթէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

—Իթալիա գրալընըն պէօյիւք մախտումը Թէխասի բըէնս տը Նաբլ գօնթ Ալպէրթօ կիզլի նամըյլա կիզլէնտիկի հալտէ, Իթալիա ասքէրատէկեանընտան 3 զաթ իլէ պիրլիքտէ բաքիպ օլտուգլարը քիւչիւք պիր վաբօրլա Եաֆա, Հայֆա, Աքքեա, Սուր վէ Սայտա ճիհէթլէրինի կէզէրէք կէչէն սալը կիւնիւ Պէյրութ լիմանընա միւվասէլէթ, վէ հէման Շամա կիտիփ կէլէրէք, կէչէն բէնճշէնպէհ կիւնիւ օրատան հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

—Թէզգիււա, աուր, եէթիմ վէ մաազուլլին կէչէն օգոստ. այը մաաշլարընըն տիւնտէն իթիպարէն իթաասընա պաշլանըլտըղը իչիտիլմիշ տիր։

—Մանասթըր վիլայէթինտէ նահիյէ միւտիրլէրինին միրի մալլարընա էլ ուզաթմէլէրի նիզամէն մէմնու իքէն, պու քէրրէ միւլհագաթը վիլայէթի տէվր ու թէֆթիշտէ պագը նահիյէլէրտէ թահսիլ օլընան մէպալիղ միւտիր էլլէրինէ տուչիւրիւլ քիմիսի ինքեար իլէ գապիլ մալիւմէտէ իդրար, քիմիսի չախսի պօրճ հիւքմինտէ մուամէլէ օլունմասը լիւզումըը իֆատէ իտէլէրիքլէրինտէն, Թէքրար թահսիլինէ իպթիտար օլունտըղը կէօրիւլմիւշ օլտուղընտան, միրի մալլարընը աիւրիննտիրիլմէսինի վէ պէլքի չիւրիւմէսինի միւսթէլզիմ պուլընան իշպու գայըը ճաիզ հալէ նիհայէթ վէրիլիպ, միրի մալլէրինին պաաէմա միւտիրլէրէ թէսլիմ օլունմամասը իչիւն գարիյէ մուխթար վէ գապիլմայըրընա թէպլիղաթը միւէսսիրէ իֆա օլընմասը հագգընտա Մանասթըր վիլայէթինտէն միւլհագաթա իճրա թէպլիղաթ իտիլմիշ տիր։

—Տօղուրտըը չօճուղը պօղմագ թուհմասըյլա միւթթէհիմ պուլունան Ֆաթմա գարընըն մուհաքէմէսի տիւն Ճինայէթ Մահքէմէսինտէ ճէրէյան իտէրէք, մէրգումէնին հարէքէթի վէֆաթա սէպէպիյէթ տէրէճէսինտէ կէօրիւլմէքլէ, 6 այ միւտտէթլէ հապսընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Մանասթըր վիլայէթինտէ էշգըյալըգ իտէն Խոա Խօճա իլէ Եէկէնլէրի Մէհմէտ վէ Գանպէր՝ զապըթա թարաֆընտան ապլօգա իտիլէրէք, վուգու պուլան միւսատէմէտէ պունլարտան Մէհմէտին եօլու վէ Խասանըն մէճրուհ օլարագ տէրտէսթ իտիլտիկլէրի մահալլինտէն իչար օլընըյօր։

ՊՈՒ ԱԳՇԱՄ

Պէյօղլունտա Շանֆագ Բազչէսի թէադրօսընտա «Բէօյ Տիւյիմիր» նամ չարգըլը 4 բէրտէ գօմէտի իճրա օլընաճագ տըր։

ԼՕՆՏՐԱՅԱ ԷՕԶՄԱՆ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Վէքիլի՝ Պէյօղլունտա Տօգրու Եօլտա 288 նումէրօլը մաղազատա Զաթը հազրէթը Բաարիշանինին էշեաասը պայըը Մ. ԼԷՕՆ ՐՕԶԷՆԹԱԼ տըր։

Սալօնլար, թաամ օտալարը, եաթագ օտալարը վէ իչ օտալարը իչիւն էն սաղէսինտէն էն աղըըընա գատար ՃԷՍԻՄ ԷՇԵԱ ՏԷՊՕՍԸ։

Րէսիմլի գաթալօկլար մուճիպինճէ սըբարիշլէր գապուլ վէ իճրա օլընըը։

Մէզքիւր մաղազատա սաթըլան էշեանըն ֆէվգէլատէ էհվէնիյէթինի կէօսթէրմէք իչիւն պագը միւսալլէր տէրմիեան իտէլիմ.

Մաբէքէնըը նամ Թախթատան մամուլ վէ իւէքլի գումաշլը գարիլը սալօնլարա մախսուս եարըմ կարնիթիր՝ էն աշաղը ֆիյաթ 16 պուչուգ Ինկիլիզ լիրասընա գատար.

Ագաժու աղաճընտան մամուլ վէ մարօքէն մէշինլէ գարիլը Թաամ օտասընա մախսուս եարըմ կարնիթիր՝ էն աշաղը ֆիյաթ 31 պուչուգ Ինկիլիզ լիրասը.

Թաամ օտալարը, իչ օտալարը, եաթագ օտալարը իչիւն մուխթէլիֆ չէչիտտէ էշեալար՝ մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա։

Բարիզ, Պէրլին վէ Վիէննա գումաշլարը իլէ մօպիլեալարը՝ ղայէթ էհվէն ֆիյաթլարլա։

Պէօյիւք այնալար չէշիտ չէշիտ՝ ֆէվգէլատէ ուճուզ ֆիյաթլա։

10—5

Սըճագ հավալարտա Քինա-Լարօշ՝ սու իլէ գարըշտըրըլարագ, հէմ հարարէթի քէսէր վէ հէմ տէ միտէ իլէ պագըրսագլարա գուվվէթ վէրիր։ Մայալը իչկիլէր՝ հարարէթի քէսմէմէքտէն մաատա, գաաֆ վէ տէրմանսըզլըգ տախի կէթիրիրլէր։

Բարիզտէ Տրուօ սօգաղընտա 19 վէ 22 նումէրօլը մաղազաէ պուլընըը։

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաադէթ 25 սեպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօուն,

Սիզին «Էմիւլսիօն Սգօթ» նամ թէրթիպինիզի գուլլանմայա պաշլատըղըմտան պէրու, մէզքիւր թէրթիպին սըրաճա վէ գանսըզլըգ … խաստալըգլարընտա բէք չօգ … իշպաթ էյլէմիշ տիր։

Խիմ պէնիմ էֆքեարըմճա, իշպու … թէրթիպ … Մօրինա պալըգ եաղընա թէրճիհ օլունմալը տըր։ Պինաէն ալէյհ պէն տախի անը պու սուրէթլէ թավսիյէ իտէրիմ.

Օրտուի Հիւմայուն …
Տօքթօր Ա. Ան…

ԵԸԼԱՆԸՆ ԻԶԻ

Իզզ. Անտօն Ալիք էֆէնտինին Թէրճէմէքէրտէսի օլուպ, պունտան աղտէմ կազէթամըզա նէշր օլընան «Եըլանըն Իզի» նամ չայանը գըրաաթ րօման, պու քէրրէ քիթապ չէքլինտէ Թապ ու նէշր օլունարաղընտան, 10 ղրշ. ֆիյաթլա մաթպաամըզտա ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր։

ԻԼԱՆ

Սթամպօլտա Գալէթէ Գարաուրիէնտա 27 նումէրօյը տիւքքեանտա մուգիմ ՏԻՇ ԹԱՊԻԲԻ Մ. ՄԻՒԹԷՎԷԼԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ հէր նէվ տիշ խասթալըգլարընը վէ էգճիւմլէ ագըրըթ վէ տիշլերտէն հասըլ օլան աղըզ գօգուսը վէ ճիւգիճէ սալլանմագտա օլան տիշլերի թէտավի իտէր, վէ չիւրիւքլէրի տախի ալթուն վէ սաիր խուսուսի մատէնլէրլէ իւլէրուր թէքրար աղըրմամագ վէ պօշանմամագ իւզրէ տօլտուրուր։

Երէլէթի տիշլէր տախի՝ տամաղը թէլսիզ հաֆիֆ վէ զարիֆ պէլլիսիզ սուրէթտէ իմալ օլունըբ, պաշը գըրըլմըշ էօն տիշլէրին քէօքլէրինէ տամադըզ ալթուն վիտա իլէ զայէթ մուքէմմէլ վէ պէլլիսիզ սուրէթտէ տիշ իմալ իտէր։ Գազըլարը պիր թագըմ տիշլէրէ միւրաճաաթ՝ խարտըրմըշ օլտըգլարը տիշլերի մուախխէրէն գուլլանմամաղըլարընտան, պու կիպի զէվաթ տախի քէնտիսինէ միւրաճաաթ իթտիքլէրինտէ նէ տէրէճէ էրպապը սէնաաթտան օլտըգընը անլայաճագլարը թէէմմին օլունապիլիր։ 24—2

ՏՕՔԹՕՐ Պ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ
ԹԱՊԻՊ ԼԱՎՈՒԹԱ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀ

Պու տէֆա Իւսկիւտարտան Գաարաքէօյտէ Բէքմէզ Թարլասընտա 16 նումէրօյը խանէյէ նագլը մէքեան իտուբ, պիլճիւմլէ էմրազը խարիճիյէ վէ տախիլիյէի ուսուլը ճէտիտէ իւզրէ թէտավի իտէր։

Խուսուսի իլէ էմրազը ասապիյէ վէ էմրազը թէնասիւլիյէի նիսայը վէ պուքէրրէ բրոֆէսէօր տոգ. Ռու Թարաֆընտան քէշֆ օլունան սէրոմլա չօճուգլարըն միւպթէլա օլտըգլարը գուշ պօղան (տիֆթէրի) խասթալըգլարընը քէմալը մէհարէթլէ թէտավի իտէր։

Ճումաա էրթէսի կիւնլէրի էօյլէնտէն սօնրա մէճճանէն խասթա գապուլ օլունըր։ Բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի էօյլէնտէն էվվէլ Երէնքէօյիւնտէ Սըհհէթ վէ Սագաքեան էֆ.լէր էճզախանէլէրինտէ պուլընըբ, սաիր կիւնլէր էօյլէնտէն էվվէլ Իւսկիւտարտա Իհսանիյէտէ Սինեօր Սթրաթի վէ Գուլումճեան էֆ. էճզախանէլէրինտէ պուլընըբ, սալը կիւնլէրի օրատա քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէլէրէ մէճճանէն թէտավի իտէր։ 40—28

ՍԸՀՀԷԹԻՆԻԶԻ ՍՊԻՐԹՕԼԱՐՏԱՆ ՄՈՒՀԱՖԱԶԱ ԻՏԻՆԻԶ

Գրուսատա խալիս իւզիւմտէն իմալ օլունմըշ մէյխուր տիւզ, մաստիգա, չիլէք, կիւլ, մէնէքշէ, գայսը վէ անճիլիքա րագըլարը միւյէսէր թաթլըգ իթմէք վէ իշթիհայը աչմագ կիպի նաֆի խասսէլէրի հավի վէ թէրքիպաթը մուզիրրէտէն սալիմ պուլընմասը ճիհէթլէ հալը հազըրտա իսթիմալ օլընան րագըլարա ֆայիգ պիր սուրէթտէ պուլընտըգընտան, միւնթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին թագտիրինէ մազհար օլաճագը պի իշթիպահ տըր։

Ասըլ Տէբօսը.— Գալաթատա Նիւքաէք Գալէրըմէտա 60 նումէրօյը Պրուսա օթէլի տէրունինտէ Էլմասեան վէ Բէհնեաեան մաղազասը տըր.

Ջիյրտէ մաղազալարէ տիւքքեանլարտա տախի զաթալը չիշէլէր իլէ ֆուրուխթ օլընըր.

1. Պէյօղլունտա Թագսիմտէ Պէլէտիյէ պաղչէսինտէ Մ. Ժան Պիլլորտան։
2. Պէյօղլունտա Թագսիմտէ Ֆրանսըզ խասթախանէսի գարշըսընտա պագգալ քիրքէ Նորկաքի Սթրաթիկաքիսին 43 նումէրօյը տիւքքեանընտա։
3. Պէյօղլունտա Թագսիմ ճատտէսինտէ չէքէրճի հաճի Սարիմ աղանըն 54 նումէրօյը տիւքքեանընտա։
4. Պէյօղլունտա Տօղրուտա Աղա Ճամի ճիվարընտա չէքէրճի Հ. Արթին վէ Օննիկ Սարիմեան աղալարըն 108 նումէրօյը տիւքքեանընտա։
5. Պէյօղլունտա Գալաթա Սէրայը գարշըսընտա Թարլա Պաշը սօգագընտա սաճմա Վորդան աղանըն տիւքքեանընտա։
6. Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ իւզէրինտէ Պօղազ Իչի վափօրլարը իսքէլէսինտէ Թիւթիւնճի Գասպար աղանըն տիւքքեանընտա։
7. Գալաթատա Խարաճճը սօգագընտա Միլլէթպաշը վէ չիւրէքճըսընըն 19 նումէրօյը պագգալ տիւքքեանընտա։
8. Բանկալթի համմամը գարշըսընտա Միհրան աղա Էքմէքճեանըն պագգալիյէ մաղազասընտա։
9. Գարաքէօյ քէօբրիւսինին Պօղազ Իչի վափօրլարը իսքէլէսինտէ Թիւթիւնճի Սթէֆանի հաճի Գօսթինին տիւքքեանընտա։
10. Իւսկիւտարտա Իհսանիյէտէ հաճի Ցակոր աղանըն գազինօսընտա։ 30—7

ԷՏԷԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
ԳԱԼԱԹԱ ԳՈՒԼԷՍԻ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ

Խալէճեան ճատտէսինտէ Ն. 657-659

Մ. ԺՈՐԺ ԲՍԱԼԹԻ
ՎԷ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Մէզքիւր մաղազատա զայէթ էնվէն ֆիյաթլա վէ հէր քէսին քէսէսինէ էլվերիշլի սուրէթտէ ալթունէքի էշեալար սաթըլմագտա տըր։ Շէօյլէ քի, հէր չէշիտ վէ հէր ճինստա սաաթ, խաթմագ վէ եիւզիւք վէ իշ օտասը վէ եազըխանէ վէ իտարէխանէ էշեալարը, խալըլար, այնալար, իբէքլի վէ հասըլը գումաշլար վէ սաիրէ։

Ժորժ Ժ. Բսալթի մաղազասը Եվրոպանըն պաշլըճա ֆապրիգալարըյլա ճարի օլան միւնասէպաթը վասըթասը վէ պինէֆսէ քէնտի ֆապրիգալարը սայէսինտէ քէնտի միւշթէրիլէրինէ ֆէվգէլատէ նէֆիս վէ միւհքէմ մօպիլեալար իթմա իթմէքլիկի վէ տէրէճէի նիհայէտէ էնվէն իւճրէթլէ էշեաի մէզքիւրէյի ձէրիշտիրիպ աէօշէմէքլիկի վաա վէ թէահհիւտ իտէր։

ԱՆՄԷՆ ՔՐՕՍԱՆՔ
ԸՆԴ ԱՄԷՆԸ 100 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱԾ

«Ջուարճալի Բաղդացոյց Ընտանեկան» կամ 60 հարցումներու պատասխաններ։

Գինն է 7 Դահեկան

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 16 սէպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	107—63
Օսմ. էսհամը աչըլը	25—75
» » գարանթը	25—37
» » Սէրի Ա	65—
» » » Բ	44—
» » » Գ	27—50
Օթօման 1871	98—60
Օսմանլը Պանգասը	20—31
Բուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր տուշ. մութթահըտէ	—
» իմթիյազը	—
Տայրէի Սանիյէի Մըսըր	—
Խալմաս 5 %, 1879	83—
Թօնիյլա իսթիգրազը	—
Գուլկար իսթիգրազը	95—
Գոնսոլիտէ 3 ալ վատէ	25—40.

Բարիզ 16 սէպտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	101—27
» » 4½ %	107—17
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլը	25—50
» » » գարանթը	25—52
Միւթէֆէրրիգ	
Սէրի Բ.	44—
» Գ.	28—80
Բումէլի չըմէնտօֆէրի	144—63
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	500—63
« Պանգասը	760—37
Գրէտի Լիօնէ	840—
Գրէտի Ֆօնսիէ	—
Գօնթուար տ'էսգօնթ	—
Սիւվէյշ գանալը	3280—
Իթալիա էսհամը	90—30
Մըսըր ֆօնս. մութթահըտէ	—
Բերսաիթէ Թիւրք	—
Գոնսոլիտէ 3 ալ վատէ	25—28.

Վիէննա 16 սէպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120—80
Բումէլի չըմէնտօֆէրի ֆր.	76—90
Օսմանլը Բէժի տագիօնը	236—50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն. ազչ. գար.	28—03
» » » էն եիւքսէք	28—06
» » » էն աշաղը	28—02
Պու. սօնուն աչըլըշը գ. ք.	28—
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	102—
Սէրի Ա.	65—
» Բ.	44—
» Գ.	30—
Բումէլի չըմէնտ. ազչ. գր.	142—75
» » էն եիւքսէք	143—
» » էն աշաղը	142—50
» » աչըլըշ	142—75
Բէժիթէմ Թահվիլը. ֆր.	482—
Աղչէ ֆարգը	6—
Բէշլիք Ղըշ.	—
Հէվալէճիգ » բէշլիք	50—

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	11—25
Սօսիէթէ Օթօման	6—26
Օսմանլը Սիկօրթա շիրքէթի	7—70
Բէժի տագիօնը	21—31
Թրամվայ	10—95
Թրանսվալ մատէնի	114—50
Գօրբորէշն Թապա	5—11
Էքսբոր սիկարէթ Ա.)	3—22
Բ.)	3—10
Օրօզտի Պագ Թէճրէթխանէսի	125—

ԱՔՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. սատ.	Ղըչ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—13
Մէճիտիյէ »	98—20
Պէշլիք »	102—
Ալթըլըգ »	103—
Ինկիլիզ լիրասը	110—12
Ֆրանսըզ ալթունը	87—35
Բուլ	90—10
Գրէմից ալթունը	51—20
Գարթօն գայմէսի	8—44
ԳԱՄՊԻՕ	
Լօնտրա	110—
Բարիզ 3 ալ վատէլի	22—90

ԻԼԱՆԱԹ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

(1) Սարրաճխանէ անպարը իչիւն լիւզումի օլուպ, մէվքիի միւնագասայա գօնըլան 700 ատէտ քէչիր գայթազ թախթասընըն պէհէր ատէտի 4 պուչուգ ղըշ. տա թալիպի էօհտէսինտէ օլտըղընտան, իշպու իյլուլըն Րումինին 9ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւնէ գատար միւնագասասընա տէվամ օլընարագ, մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, ֆիյաթընըն թէնզիլինէ իթասընա, վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* *

(2) Իքինճի Ֆրգաի Հիւմայուն իմալաթխանէսի իչիւն 311 սէնէսինտէ լիւզումը օլան քիւրքիւ եաղմուրլըգըն միւճէտտէսինին պէհէրի 40 ղչ.ա վէ Թամիրի տախի 7 ղչ. 30 բարայա օլարագ, սիմ մէճիտիյէ 20 ղչ. հիսապըյլա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, սէնէի մէրգումէ օգոստոսըն 29ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն մէվքիի միւնագասայա գօնըլարագ, նիհայէթ իյլուլըն 9ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իշպու ֆիյաթլարտան թէնզիլ իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն պէհէր հաֆթա ճումաա էրթէսի վէ սալը կիւնլէրի Սէրլարզ մէվքիի ալիսինտէ պուլունան իմալաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—2

(3) Սիմ մէճիտիյէ 19 ղըշ.տան պիր ֆըշըրըն ֆիյաթը.

Մա ֆըչը 90 քիլօկրամ սըզըլթընտէ Ֆրանսըզ Րօգֆօր չիմէնթօսը՝ 15 ղըշ. 20 բարա։

Մա ֆըչը 90 քիլօկրամ սըզըլթընտէ Կրաթուլ չիմէնթօսը՝ 27 ղըշ.

Մա ֆըչը 180 քիլօկրամ սըզըլթընտէ Ինկիլիզ չըրսըն՝ 68 ղըշ.

Մա ֆըչը 180 քիլօկրամ սըզըլթընտէ հօլիք՝ 71 ղըշ.

Մա ֆըչը 180 քիլօկրամ սըզըլթընտէ բօրթին՝ 51 ղըշ.

Ինշաաթը ասքէրիյէ իչիւն աէնէի հալիյէ իյուլընտան չուպաթը ղայէսինէ գատար միւպայէա օլունաճագ 5 ճինս չիմէնթօ՝ պալէատէքի ֆիյաթլարլա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղընտան, վէ իյուլըն 9ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի, ֆէրտասը 100տէ 5 թէնզիլաթընըն գապուլի մուգարրէր օլտուղընտան, թէնզիլէ թալիպ օլանլարըն՝ Ինշաաթը Ասքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—1

* *

(4) Իւսկիւտարտա Այազմատա վէ ըՍթամպօլտա Հաթապ Գարաուրնտա միւճէտտէտէն թէէսիսի մուգարրէր ժանտարմա գարագօլխանէլէրինին էնվայը մալզէմէ վէ իւճուրաթըյլա պէրապէր բէտէլ վէ քէշֆիլէրի մուճիպինճէ, մագթուէն իհալէսի իչիւն միւնագասայա գօնուլարագ, իյլուլըն 9ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի, ֆէրտասը 100տէ 5 թէնզիլաթընըն գապուլի մուգարրէր օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն՝ թէէմմինաթ աղչէլէրիյլէ պէրապէր Ինշաաթը Ասքէրիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Էպնիյէի Սէնիյէ անպարը իչիւն միւպայէա օլունաճագ ճամ իլէ միւթէնէվվի տէմիրինին միւնագասասընտա պաշլանաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի վէ Ինկիլիզ բիրինճիսինին՝ իյլուլըն Րումինին 6ընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն էվվէլ մէզքիւր կիւնտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 9ա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի։

31 աղօսթօս 311 3—2

Սուլթան Ահմէտ Խանը Սալիս հազրէթլէրի էվգաֆը շէրիֆէլէրինտէն Ֆազըլ Բաշա գուրպինտէ Պին Պիր Տիրէկ ճատտէսինտէ վագը պիր պապ գահվէխանէ շէհրի 50 ղըշ. քիրա իլէ թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղընտան, զամմ իլէ իսթիճարընա թալիպ պուլընանլարըն՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը հալը Րումինին 14ընճը բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ տէկին Էվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

4 իյլուլ 311 3—1

Դումզարուտա Թավաշի Սիւլէյման Աղա մահալլէսինտէ Ճամիի շէրիֆ իթթիսալինտէ քէայն գահվէխանէ՝ 150 ղըշ. քիրա իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղընտան, զամմ իլէ իսթիճարընա թալիպ պուլընանլարըն՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը հալը Րումինին 11ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ տէկին Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսի Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

2 իյլուլ 311 3—2

Օրթաքէօյտէ վաբօր իսկէլէսինտէ վագը պիր պապ գազինօ իլէ զահրինտէ վագը մէքթէպ թահթըլմաքի տէքեաքէյն պիլմիւզայէտէ իճար խուլէճէկինտէն, իսթիճարընա թալիպ պուլընանլարըն՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը հալը Րումինին 14ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ տէկին Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

2 իյլուլ 311 3—2

HAMBURG MUNICH UNITED
ՀԱՄՊՈՒՐԿ վէ ՄԻՒՆԻԽ
ԽԱՆԳԸՆԱ ԳԱՐՇԸ
ՄԻՒԹԹԷՖԻՔ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ	ֆրանգ 8,000,000
Իհթիյաթ աղչէսի	» 10,028,000
Սէնէվի հասըլաթ	» 23,250,000

Պու շիրքէթլէր՝ ՔԷՖԱԼԷԹԸ ՄԻՒԹԷՖԱՊԻԼԷ ԻԼԷ վէ էհվէն ֆիաթլա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պունլարտա պուլընան մալ վէ էմթաա վէ էշեա սիկուրթա իտէրլէր։ Տէրսաատէթտէ վէքիլը մութլագ Սթամպօլտա Գալէթէ Գարաուրնտա Ահմէտիյէ խանընտա ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ
ԲՕՍԹԱ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

1893 ԴԷԿՏ. 28ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Աքիմէթ վէ ավտէթտէ Հավր իսքէլէսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղրուտան տօղրույա իճրայի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՕԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէքէթ իտէր։ Հէր ճումաա էրթէսի ազշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ Մարսիլիատան հարէքէթլէ դեկտ. 9տան իթիպարէն Գալամաթա, Շիրա, Զանագ-Գալէ, Սթամպօլ Թարիգլէյէ, վէ դեկտ. 16տան իթիպարէն Բիրէ, Իզմիր, Զանագ-Գալէ, Սթամպօլ Թարիգլէյէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա խաթթը բօսթա վափօրլարըյլա թէսատիւֆ վուգուա պուլըր։

Հէր բէնճշէնպիհ ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան Մարսիլյա, Հավր վէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէր։ Դեկտ. 28տէն իթիպարէն պիր հաֆթա Զանագ Գալէ, Իզմիր վէ Բիրէ Թարիգլէյէ, վէ 1894 յունվար 4տէն իթիպարէն օ պիր հաֆթա տա Զանագ Գալէ, Շիրա վէ Գալամաթա Թարիգլէյէ կիտէր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ԲԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բօսթա վափօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ տօղրու սէֆէր։

Ճումաա էրթէսի ագշամ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք աղիմէթ վէ կէրէք ավտէթտէ Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Բաթում իսկէլէլէրինէ, վէ ղայը մէձպուրի սուրէթտէ Ինէպոլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Իւնէպօլու իսկէլէլէրինէ ուղրար։ Բաթումտա վէ Սթամպօլտա չարշէնպիհ սապահլարը միւվասալէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիւրուտ իտէն բօսթա վափօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրայի սէֆէր օլունըր։

Սալը սապահ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպիհ ագշամը Օտէսա վասըլ օլուր։ Օտէսատան ճումաա էրթէսի ագշամը հարէքէթ իտուբ, բազար էրթէսի սապահը Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իտէր։

Մէսաժէրի Մարիթիմ գումբանեասը Մարսիլյա վէ Լիօնտա թէվզղատուֆ իտէճէկ Սթամպօլտան Բարիզէ գատար տօղրու պիլէթլէրի 245 ֆրանգ ֆիյաթլա ֆուրուխթ իտէր։

Էսասի մահալ	Նէվի պուր	Միւտտէթի մուտատ (ան)	(էյ)	Մա հէսապէ իտէն պիւթուն գարար (ղուրուշ)
Սէմաթիյէք ճէզիրէսի	զէյթուն	1 իյլ.	20 իյլ.	3565
Տէտէ Աղաճ գազասը	բալամութ	1 »	30 »	22000
Աճէապատ	»	» 20	աղօ. 10 »	11711
»	զէյթուն	1 իյլ.	20 »	8711

Կէլիպօլու վէ Տէտէ Աղաճ սանճագլարընճա 311 սէնէսինէ մահսուպէն մէվզըի միւզայէտէյէ գօնուլան վէ էսամի վէ պէտէլըթը սապըքտարըյլա միւտաէթը միւզայէտէլէրի պալէտա կէօսթէրիլէն մահալլէր զէյթուն վէ բալամութ էթրաֆընէ, թալիպ օլանլարըն՝ մահալլինէ վէ նախոտ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Րուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

4 իյլուլ 311

SANTAL SALOLÉ LACROIX
76, Rue du Château-d'Eau, Paris.

ՔԱԲՍԻՒԼԷՐԻ

Մէճրայի պէվլի էմրազընը թէտավի իչիւն գուլլանըլան տաֆի իլաճ թէաֆֆիւն թէրքիպ լէրին էն թէսիրլիսի վէ էն ալէա գապիլի թէմսիլ տիր

Մահալի ֆիւրուխթը՝ Բարիզտէ Շաթօ-տօ սօգաղընտա՝ 76, նումէրօյը Լագռուա էճզախանէսի։

Իշպու իլաճ հէր էճզաճը տիւքքեանլարընտա պուլընըր։

QUINA-LAROCHE

Քինա-Լարօշ Թապիբ օլընան գընագընալը շուրուպ՝ աթի պիր Թէբէիւ օլմըշ, թէտգիգաթ վէ թէճէաւրուպաթը ճիտտէյէ էսէրի տիր վէ մուճիպի պու սայէտէ բէք եիւքսէք միւքաֆաթ լարա նաիլ օլմըշ տըր։

Քինա-Լարօշըն բէք մուէսսիր վէ զայէթ նէֆիս պիր շուրուպ օլմասը ըրըր՝ ըու տըր քի, իւչ նէվի գընագընանըն էսաս ու գուվվէթի պիր արայա կէթիրիլմիշ, մէյանէսի էն նազիք օլանլարըն պիլէ խօշլանաճաղը պիր շուրուպ (էլիքսիր) թէրթիպ օլմըշ, վէ պէսլէճէ միդէ խասթալըգլարը իլէ իշթահսըզլըգ, գանսըզլըգ, սըթմա վէ էսմալի քէյֆսիզլիքլէրի տէֆ ու թէտավի ըրըր պուլըյմըշ տըր։

Բարիզտէ Տրուօ սօգաղընտա Նօ. 22 վէ 19 դէ էճզախանէլէրտէ։

ԱՆԳՐԸ
ԷՍՄԻՐ Վ ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

ՎԻԷՆՆԱՍԱ — 1858ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

	Ֆրէ. ժ.Բ.Ֆ.
Քէֆալէթ աղչէսի 1889 դեկտ. 31տէ	91,706,957·75
1890տա սիկուրթա իտիլէն մէպալիղին եէքիւնի	28,633,360·
» Թէէտիյէ օլընան զարար ու զիյանըն եէքիւնի	1,234,743·
1871—90տաթէէտիյէ օլընան մէպալիղին եէքիւնի	164,760,218·

Վէֆաթընտա վէրէսէսինէ իքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարա թէէտիյէ օլընան թէմէթթիւաթ (պէնէֆիս)՝ սէնէվի ալընան իւճրէթլէրին 100տէ 25ինէ պալիղ օլմըշ տըր։

Պիր միւտտէթը մուայյէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարա թէէտիյէ օլընան թէմէթթիւաթ՝ սիկուրթա իտիլէն մէգտարը սէրմայէլէրին 100տէ 41 պուչուգըընա պալիղ օլմըշ տըր։

«ԱՆԳՐԸ» սիկուրթա գումբանեասընըն պաշլըճա շէրաիթի պէրվէճհը աթի տիր.

1.—Վէֆաթ վուգուընտա իքրամիյէ ալմագ իչիւն սիկուրթա. Մէսէլա, 35 եաշընտա օլան պիր քիմսէ՝ վէֆաթընտան սօնրա տէրէհէ վէրէսէսինէ 10000 ֆրանգըլըգ պիր սէրմայէ թէէտիյէ օլընմագ վէ միւտտէթը հայաթընտա տա քէնտիսինին թէմէթթիւաթ ալըրընա հազըր օլմագ սէնէվի 291·70 ֆրանգ իւճրէթ թէէտիյէ իտէր։

2.—Պիր միւտտէթը մուայյէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ սիկուրթա (չօճուգլարա սէրմայէ իչիւն թախսիսաթ, տօթասիօն). Մէսէլա, Սէնէվի 320·30 ֆրանգըլըգ պիր իւճրէթ վէրիլտիկի հալտէ, պիր եաշընտա իքէն սիկուրթա իտիլէն պիր չօճուգ 20 եաշընը պիթիրտիքտէ, 10000 ֆրանգլըգ պիր սէրմայէ ալաճագ քէսաբը իտիրինճագ իտէճէք վէ գումբանեանըն թէմէթթիւաթընտան 100տէ 85ինէ հիսսէտար օլաճագ տըր։

Չօճուգլարա սէրմայէ թախսիսաթը (տօթասիօն) իչիւն սիկուրթայա եազըլանլարըն թէմէթթիւաթ հիսսէսի՝ օրթա հիսապլա 100տէ 30 օլմըշ վէ 100տէ 41 պուչուգա գատար չըգմըշ տըր։ Պու հիսապճա մէրգում սիկուրթայա եազըլանլար՝ պէհէր 1000 ֆրանգ իչիւն 415 ֆրանգ տա թէմէթթիւ ալմըշլար տըր։

Գարշըլըգ ճիւզի պիր սիկուրթա իւճրէթի թէէտիյէ օլունտուղը թագտիրտէ, վէֆաթընտա վէրէսէսինէ իքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարըն վէրտիքլէրի իւճրէթլէրէ տախի թէէտինաթ թահթընտա ալապիլիրլէր։

Պիլճիւմլէ մէսարիֆը թահսիլիյէ՝ պալէատէ մուհարրէր իւճրէթլէրէ տախիլ օլուպ, պունտան մաատա գումբանեա՝ տիկէր պիր չօգ գումբանեալար կիպի Շարգտա զարար ու զիյանլար իչիւն ֆազլա բէտէլ ալըգ իթմէզ։

Պիլճիւմլէ մալիւմաթ իչիւն Տէրսաատէթտէ ումումի աճէնթէ Մ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻԷ միւրաճաաթ օլընա։

Գումբանեանըն իտարէխանէսի՝ Պէյօղլունտա Թըննէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազանըն իքինճի գաթընտա տըր։

Գումբանեանըն պանքէրի Մ. Ս. Ալէէր տիր։

Գօճամ օղլու խանընտա Նօ. 7տէ քէաին Սթանպօլ շիւպէսի միւտիրի Տիգրան Երուեան։

ԼԻԲԹՕՆ ՆԱՄ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ՋԱՅԼԱՐԸ
ԷՆ ԱԼԷԱ ՋԱՅ ՕԼՈՒՊ, ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ՀԷՐ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱ ՊՈՒ ՋԱՅՏԱՆ ԲԷՔ ՉՕՔ ՍԱԹԸԼԸՐ։

		ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ԳՐԱԼԻՑԱՍԸՆԸՆ		
ԼԻԲԹՕՆ	Սէյլանտա չայ վէ գահվէ տէբօլարը. Մարտէն Մէյն վէ Սինամոն Կարտէնս, Գօլոմպօ.		Տիւնեատա էն ալէա չայ. Թէմիզ վէ բասիտ հալը.	ԼԻԲԹՕՆ
ԼԻԲԹՕՆ	Սէյլան խարէխանէսի.		Չիֆթլիկտէն տօղրու միւշթէրիյէ, եանի միւշթէրիյէ.	ԼԻԲԹՕՆ
ԼԻԲԹՕՆ	Հինտտէ չայ մաղազա վէ տէբօլարը.		Լիբթօն թիճարէթխանէսինին չայլարը՝ Չիգակօ սէրկիսինտէ էն պիւյիւք միւքաֆաթը գազանմըշ տըր.	ԼԻԲԹՕՆ
ԼԻԲԹՕՆ	Նիւ-Եօրգ իտարէխանէսի, Ն. 99 Ուաթէր սօգագը. Չիգակօ իտարէխանէսի, 1513.	ՉԱՅՃԸՍԸ		ԼԻԲԹՕՆ

Լիբթօն թիճարէթխանէսինին գահվէ խիւլասասը իլէ գահվէ վէ հինտիպա խիւլասասը՝ բէք խալիս վէ ըսըճագը լէզիզ օլտուղը թահգիգ թէէսսիւս տիր։

Պունլարտան գօլայճա լէզիզ պիր շէրպէթ թէրթիպ օլունըր։

Լիբթօն թիճարէթխանէսինին սիւտ խիւլասասը բէք ալէա օլուպ, գայմագը չօգ տըր։

Ժամպօն, եաղ (լարտ), պիսքիւի, գագաօ, գօնսէրվ, սալչա, գուրթու վէ գայ թէրտաննինտէ էթլէր, սուրա վէ սաիրէ տախի վար տըր։

ԼԻԲԹՕՆ) Սէյլանտա չայ, գահվէ վէ գագաօ էքթիյարլըն, տիւննեատա էն պէօյիւք չայ, գահվէ, գագաօ վէ գօնսէրվ թիճճարը.

Սէյլան ատասընտա էսամիսի աթ իտէ մուհարրէր գահվէ, չայ վէ գագաօ նէպաթաթըն ԼԻԲԹՕՆ՝ էքկիւնէ մուլթասարըֆ օլուպ, պունլարտան իստիհսալ օլունան թամամիլէ մահսուլաթ էն ալէա արազի օլարագ, պինէէնալէյհ էքսէրիյա ֆիյաթ տա չայ, գահվէ վէ գագաօ էքէէն մախսուս էն ալէա արազի օլարագ պիլինիր։

Թըրլըլարըն էսամիսի չունլար տըր.

Տամպաթէն, Լայմաթթօթ, Մօնէրագանտա, Մահտատամպաթէն, Մուգաբէլ, Բօւլբրաոր, Հանալէա, Ճիկրանեալա վէ Գարանտակալլա։

ԼԻԲԹՕՆ թիճարէթխանէսինին Տէրսաատէթ աճէնթէսի Գալաթատա Մօմխանէ ճատտէսինտէ Նօ. 3—12 նումէրօտա ՆԻԳՕԼԱ Պ. ԳՕՄՎՕԲՈՒԼՕ տըր։

EMULSION SCOTT
(ՍՔՕՏԻ ՕՐՏՐՈՒՆ)
ՄՕՐԻՒ ՃԷԼԷՆ ՃՈՒՏԻ ԻՅՂ

Իքսաֆիքլիք վէ շիւր հալ աթտայաճ

Պատրասատ հէսաթ ՍՔՕՏԻ Ա ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եօրք։

Կաթին չափ ախորժաՀամ է

Մօրիւ ճէլէն՝ ուժ իւղէ բոլոր յատկութիւններէն զատ իբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոլլերը

Կը բուժէ Հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդՀանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց Ծռզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, տերժ Համ ու Հոտ չունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսներն կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Սթամպօլ աճէնթէսի Համմէր վէ Հէրթէլ